Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 203 (5877) | 3 верасня 1937 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

СЕННЯ Ў НУМАРЫ:

АРТЫКУЛЫ:
М. І. Калінін — Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет Саюза ССР і задачы Советаў—2 стар.
ПЕРАДАВЫ — Абавязак кожнага большэвіка растлумачваць выбарчы закон.
Р. Фралоў — Агітатар у брыгадзе — 2 стар.
А. Позняк, С. Кароткін — Губяць гатунковае насенне — 3 стар.
І. Бараноўскі — Калі-ж у Глуску скончаць сяўбу? — 3 стар.
Абмеркаванне праекта «Аб уводзенні правільных севазваротаў».
Розенблюм — Неабходныя карэктывы к праекту — 3 стар.
Новымі вытворчымі поспехамі сустрэнем XX-ю гадавіну Кастрычніка — 1 стар.
Працоўныя БССР глыбока абураны гнуснай правакацыяй фашысцкіх піратаў — 1 стар.
На пошукі самалёта «Н-209»: Паветраная экспедыцыя Шэвелева прыляцела на мыс Жэланія. Лётчык Задкоў прыляцеў к «Красіну».
ЗА РУБЯЖОМ:
На франтах у Іспаніі.
Ваенныя дзеянні ў Кітаі:
Жорсткая бамбардыроўка Цянчжоу. Упартае супраціўленне кітайскіх войск. Паўстанне ў манчжурскіх войсках.
Водгукі на заключэнне совецка-кітайскага дагавору аб ненападзе.

АБАВЯЗАК КОЖНАГА БОЛЬШЭВІКА РАСТЛУМАЧЫЦЬ ВЫБАРЧЫ ЗАКОН

Хутка споўніцца два месяцы, як апублікован выбарчы закон. Між тым і да гэтага часу законная запікаўленасць найшырэйшых працоўных мас да нашага выбарчага закона задавальняецца зусім недастаткова.

«Выбары дэпутатаў, — гаворыцца ў Сталінскай Канстытуцыі, — з'яўляюцца ўсеагульнымі: усе грамадзяне СССР, дасягнуўшыя 18 год, незалежна ад расавай і нацыянальнай прыналежнасці, веравызнання, асветнага цэнзу, аседласці, соцыяльнага паходжання, маёмаснага становішча і мінулай дзейнасці, маюць права ўдзельнічаць у выбарах дэпутатаў і быць абранымі, за выключэннем страціўшых розум і асоб, асуджаных судом з пазбаўленнем выбарчых правоў» (артыкул 135).

Выбарчы закон палкам і поўнасцю ажыццяўляе Сталінскую Канстытуцыю.

Выбары ў Вярхоўны Совет будуць сапраўды ўсенародныя, усеагульныя, роўныя, прамыя, пры тайным галасаванні. У выбарах будзе прымаць удзел усё насельніцтва нашай краіны. Таму кожнаму грамадзяніну трэба растлумачыць прынцыпы нашай выбарчай сістэмы, сутнасць совецкага дэмакратызма. У падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет СССР зараз гэта — галоўнае.

Яшчэ і зараз у гарадах і вёсках ёсць групы насельніцтва, сярод якіх не вядзецца работа па растлумачэнню выбарчага закона. У гарадах гэта — саматужнікі, хатнія гаспадыні і іншыя групы неарганізаванага насельніцтва, а ў вёсцы— аднаасобнікі, саматужнікі.

Менская партыйная арганізацыя, якая павінна даць высокія ўзоры большэвіцкай работы па растлумачэнню выбарчага закона і падрыхтоўкі да выбараў, правальвае гэту важнейшую палітычную работу.

Каштоўны вопыт Масквы, у якой цэлай сістэмай арганізацыйных і агітацыйных мерапрыемстваў забяспечваецца пагалоўны ахоп усяго працоўнага насельніцтва, у нашы гарады (Менск, Віцебск, Гомель, Магілеў) не перанесен. Гэты вопыт даў-бы нам многае. Падзяленне горада на ўчасткі па тэрытарыяльнаму прызнаку дазволіць ахапіць масавай палітычнай работай усе групы насельніцтва: хатніх гаспадынь, саматужнікаў, хатніх работніц, работнікаў жактаў, дворнікаў і т. д.

На прадпрыемствах растлумачальная работа аб новым выбарчым законе вядзецца, галоўным чынам, у дзённых зменах. Вячэрнія і начныя змены ў цэхах, як правіла, не ахоплены масавай палітыка-растлумачальнай работай. Гэта значыць, што нават значныя групы рабочых-выбаршчыкаў не атрымліваюць адказу на цікавячыя іх пытанні палітычнага жыцця краіны. З такім недапушчальным становішчам партыйныя арганізацыі нашых фабрык і заводаў павінны неадкладна пакончыць.

Пасля апублікавання Сталінскай Канстытуцыі і выбарчага закона ў радзе раёнаў правялі неўзабаве мітынгі і даклады ў калгасах і сярод аднаасобнікаў і пасля гэтага фактычна растлумачальную работу спынілі. Дзе-ні-дзе гэтыя мітынгі былі арганізаваны наспех і не ахапілі ўсяго насельніцтва. У рэзультаце частка нават калгаснікаў нічога не чула аб законе, другія чулі, але недастаткова добра зразумелі яго. Недахоп першага перыяда патрэбна было-б васпоўніць сістэматычнай прапагандай закона. Але гэтай работы ў большасці выпадкаў не вядуць. У рэзультаце — законнае незадаволенне калгаснікаў і аднаасобнікаў.

Выбаршчык-калгаснік Радчук з законным абурэннем піша, што ў калгасе «Новае жыццё», Пухавіцкага раёна, не вядзецца сярод калгаснікаў зусім ніякай работы па вывучэнню новага выбарчага закона. Калгаснікі калгаса «Чырвоны сцяг», Смілавіцкага раёна, таксама скардзяцца, што адсутнічае работа па вывучэнню выбарчага закона. Нават брашур «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» у калгаснай бібліятэцы няма. Такіх прыкладаў, якія сведчаць аб тым, што раённыя партыйныя арганізацыі закінулі работу па падрыхтоўцы выбараў у Вярхоўны Совет СССР, па растлумачэнню сярод калгаснікаў і аднаасобнікаў выбарчага закона, можна прывесці шмат.

Небывала ўзрос палітычны і культурны ўзровень рабочых і калгасных мас. Але было-б злачынствам забывацца, што яшчэ ёсць людзі непісьменныя і малапісьменныя, адстаўшыя ад палітычнага жыцця краіны, для якіх патрэбны не даклады на сходах, а ўважлівае, цярплівае індывідуальнае, сапраўды майстэрскае растлумачэнне выбарчага закона.

Жывое слова нашай большэвіцкай ленінска-сталінскай праўды павінна пранікнуць у кожны, нават самы глухі і аддалёны, куток нашай вёскі, у кожную хату калгасніка і аднаасобніка, на палі і ў лясы. Усе большэвікі, комсамольцы, беспартыйныя актывісты павінны ўсюды, пастаянна і нястомна, весці масавую палітычную работу, растлумачваць выбарчы закон і вялікую Сталінскую Канстытуцыю.

Вялікую ролю заклікэны адыграць у падрыхтоўцы да выбараў калгасныя клубы, хаты-чытальні, дамы соцкультуры, чырвоныя куткі. Нашы культурныя ўстановы павінны стаць сапраўднымі штабамі масавай палітычнай работы ў вёсцы. Гэта простая ісціна, на жаль, не ўсвядомлена яшчэ многімі кіраўнікамі. У калгасе імя Леніна, Жлобінскага раёна, пад носам у раённых партыйных і совецкіх арганізацый дом соцкультуры ператварылі ў калгасную канцылярыю. У другіх месцах дамы соцкультуры часцей за ўсё бяздзейнічаюць. Парабы кіраўнікам партыйных і совецкіх арганізацый раёнаў цікавіцца, чым займаюцца клубы, дамы соцкультуры і хаты-чытальні.

Жывыя, хвалюючыя рабочыя і калгасныя масы пытанні часта праходзяць міма нашых раённых газет. Наш друк яшчэ не з'яўляецца арганізатарам сістэматычнага і сур'ёзнага растлумачэння новага выбарчага закона, слаба ён выконвае і сваю прапагандысцкую ролю. Карэнным чынам патрэбна палепшыць работу па растлумачэнню закона ў масах.

Ленін і Сталін вучылі нашу партыю ўменню «і прапагандаваць і арганізаваць, і агітаваць найбольш даступна, найбольш зразумела, найбольш ясна і жыва» (Ленін). Кожны большэвік, партыйны і непартыйны, павінен вучыцца ў вялікіх правадыроў нашай партыі Леніна і Сталіна майстэрству большэвіцкай агітацыі, прапаганды і арганізацыі мас, каб слова большэвіцкай праўды даходзіла да сазнання і сэрца кожнага працоўнага.

Зараз, у час падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет СССР, класавыя ворагі ўсіх колераў, трацкісцкія, бухарынскія і нацыянал-фашысцкія агенты япона-германскага і польскага фашызма без расы і ў папоўскай расе вядуць сваю подлую работу, сеючы паклёпы ў масах на партыю і совецкую ўладу. Беларускі народ ведае цану гэтым подлым варожым гутаркам. Народ ведае, што толькі комуністычная партыя на чале з вялікім Сталіным жадае шчасця народу і б'ецца за яго. Сэрцы працоўных гараць нянавісцю да ворагаў. У народа адно жаданне—хутчэй ачысціць беларускую зямлю ад подлых бандытаў і мярзаўцаў. Абавязак агітатараў навучыць масы распазнаваць ворагаў, разбіць іх проіскі, выхаваць у масах рэволюцыйную пільнасць, нянавісць да ворагаў, гарачую любоў да нашай соцыялістычнай радзімы.

ПАВЕДАМЛЕННЕ НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТА ФІНАНСАЎ СССР

2 ВЕРАСНЯ 1937 ГОДА.

Выпушчаная ў ліпені бягучага года пастановай ЦВК і СНК СССР пазыка ўмацавання абароны Саюза ССР на суму 4 мільярды рублёў размешчана на 31 жніўня бягучага года на суму 4.915.807 тысяч рублёў, г. зн. з перавышэннем на 915.807 тысяч рублёў.

У сувязі з вялікім перавышэннем фактычнай падпіскі па пазыку супроць устаноўленай лічбы, урад рашыў спыніць далейшую падпіску на пазыку, аб чым дано распараджэнне органам Наркамфіна СССР.

НАРАДА ПА ВЫНІКАХ ПЕРШЫХ ДЗЁН ВУЧОБЫ

Учора ў рэдакцыі «Звязды» адбылася нарада дырэктароў і настаўнікаў асобных школ Менска і прадстаўнікоў гандлюючых арганізацый па пытанню вынікаў першых дзён навучальнага года.

Дырэктары школ і настаўнікі (тт. Каржанеўскі — 3 школа, Сыс — 1 школа, Гуліс — 25 школа, Мэгельніцкі — 30 яўрэйская школа, Лажко — 9 школа, Углік — 3 школа, Зелянкевіч — Горунутгандаль) расказалі як прайшлі першыя дні заняткаў. Адначасова яны ўзнялі рад пытанняў, патрабуючых неадкладнага вырашэння.

Праграмамі школы дагэтуль не забяспечаны. НКА БССР марудзіць з рассылкай нават тых праграм, якія атрымоўвае з НКА РСФСР. У многіх школах нехапае настаўнікаў па асобных дысцыплінах. Горана не забяспечыў загадзя ўкамплектаванне школ настаўнікамі. Па-за ўвагай горана і горсовета знаходзяцца акраінныя школы. Заўважаецца вялікая перагружанасць раду школ, у той час, як іншыя школы няпоўнасцю ўкамплектаваны дзецьмі. Патрабуе неадкладнага вырашэння пытанне з забеспячэннем школ піонерважатымі.

Сур'ёзныя патрабаванні прад'явілі настаўнікі гандлюючым арганізацыям горада, якія дагэтуль не забяспечылі арганізацыю школьных буфетаў і кіёскаў. Па сёння не вырашана справа з падручнікамі па раду дысцыплін. ДВБ затрымлівае рассылку нават тых падручнікаў, якія ўжо вышлі з друку. У кніжных магазінах не арганізаван належным чынам гандаль: збіраюцца вялікія натоўпы дзяцей ля прылаўкаў.

Навучальны год пачаўся са значнымі недахопамі. Гэтыя недахопы павінны быць знішчаны ў бліжэйшыя дні.

Новымі вытворчымі поспехамі сустрэнем XX гадавіну Кастрычніка

З ДНЯ Ў ДЗЕНЬ ПАВЫШАЦЬ ВЫПРАЦОЎКУ

У цэхах швейнай фабрыкі імя Крупскай пасля абмеркавання пісьма ініцыятараў стаханаўскага руху ў БССР шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва на дастойную сустрэчу Кастрычніцкіх свят.

Трэці цэх заключыў дагавор з першым і ўзяў на сябе рад канкрэтных абавязацельстваў па ліквідацыі прарыву ў выкананні плана першага паўгоддзя, ператварэнню цэха ў суцэльна-стаханаўскі.

Учора самая адстаючая чацвертая лента першага цэха пачала выконваць план.

Бяруць на сябе абавязацельствы інструктары, стаханаўкі, работніцы. Інструктар чацвертай ленты Вітушка абавязалася падрыхтоўваць заданні работніцам да пачатку работы, каб у іх не было ні мінуты прастою, інфармаваць кожны дзень работніц аб выкананні імі норм і дапамагаць адстаючым. Стаханаўка Качаноўская абавязалася перадаць свой вопыт работніцы Куляшовай і дапамагчы ёй стаць стаханаўкай.

Многія ленты з дня ў дзень павышаюць сваю выпрацоўку. Другая лента першага цэха 29 жніўня выканала свой план на 106,5 проц., 31 — на 117,6 проц., 14 лента трэцяга цэха адпаведна 107,8 проц. і 111,3 проц.

Значна павысіла сваю прадукцыйнасць стаханаўка Купрыянец (першы цэх). На складанай аперацыі яна 31 жніўня выпусціла 450 адзінак, замест 340 па норме. Стаханаўка Нагорская стала двухсотніцай. Яна штодзенна дае 800 адзінак (норма 400).

Лепшыя стаханаўкі фабрыкі Зайцава Топя і Бромбрат Маня замяняюць на сваіх аперацыях двух работніц.

І. Т.

Стаханаўка швейнай фабрыкі імя Крупскай (Менск) тав. Зайцава ўключылася ў прадкастрычніцкае соцспаборніцтва, выконвае сваю норму на 225 проц. Зайцава на сваёй аперацыі замяняе двух работніц. Фото Я. Салавейчыка.

БАБРУЙСКІЯ СТАХАНАЎЦЫ ЎКЛЮЧАЮЦЦА Ў СОЦСПАБОРНІЦТВА

Стаханаўцы бабруйскіх прадпрыемстваў уключаюцца ў прадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва і паказваюць узоры высокапрадукцыйнай працы.

На фанерным заводзе імя Кірава брыгада Сікорскага, уступіўшы ў соцспаборніцтва з брыгадай вядомага стаханаўца— майстра фанернай справы Цэйтліна, дабілася выканання новых норм лушчэння фанернага шпона на 130—139 проц. перакрыўшы гэтым новыя тэхнічныя нормы. Брыгада Сікорскага дабілася ў сярэднім эканоміі сыравіны на 11—14 проц. Брыгада № 1 сартыроўшчыкаў дубовай фанеры Ваўкавіцкай, якая спаборнічае з брыгадай сартыроўшчыц Чорнагубавай, перадае ёй свой вытворчы вопыт. У рэзультаце спаборніцтва брыгада Ваўкавіцкай стала выконваць новыя нормы на 165—167 проц., брыгада Чорнагубавай— на 120 проц.

Новых выдатных рэзультатаў дабіліся стаханаўцы мэблевай фабрыкі імя Халтурына. Рабочыя Элькін і Эпштэйн, Сошаў, Голад і інш. з аддзялення сталоў сталярна-зборачнага цэха за апошнія дні сталі двухсотнікамі. Малады рабочы-стаханавец механічнага цэха тав. Палеховіч 1 верасня ўстанавіў новы рэкорд прадукцыйнасці працы, выканаўшы за змену сваю норму на фрэзероўцы дэталяў на 344 проц.

Выдатнае спаборніцтва разгортваецца сярод рамшчыкаў лесацэха № 1 дрэваапрацоўчага камбіната. На першым месцы ў спаборніцтве ідзе ініцыятар спаборніцтва, дэпутат горсовета Макар Беляхоў, які сістэматычна выконвае новую норму распілоўкі на 115—130 проц.

Трэба, аднак, сказаць, што прадкастрычніцкае спаборніцтва на прадпрыемствах Бабруйска яшчэ не атрымала належнага размаху. На радзе прадпрыемстваў мы маем прамое і грубае ігнараванне сталінскіх указанняў аб дапамозе стаханаўцам з боку кіраўнікоў прадпрыемстваў і інжынерна-тэхнічных работнікаў.

На рамонтна-механічным заводзе імя Варашылава рабочыя ніяк не могуць дабіцца ад заўкома (старшыня тав. Царык) арганізацыі праверкі соцдагавароў.

Не ўзначаліла яшчэ па-сапраўднаму прадкастрычніцкае спаборніцтва і партыйная арганізацыя Бабруйска.

А. ЕЎСЕЕВІЧ.

ОРДЭНАНОСЕЦ СВІРЫД ЗМАГАЕЦЦА ЗА АБМАЛОТ 1.500 ТОН

ХОЙНІКІ, 31 жніўня. Машыніст малатарні Хойніцкай МТС тав. Свірыд змагаецца за тое, каб намалаціць сёлета 1.500 тон збожжа. На малатарні МК-1100 ён дае ў суткі больш 30 тон. Тав. Свірыд ужо намалаціў 500 тон.

Выдатны машыніст навучыў рабоце на малатарні 10 чалавек. Многія з яго вучняў даганяюць свайго настаўніка. Машыніст Віннік намалаціў ужо каля 500 тон збожжа.

(БЕЛТА).

НА 3 МІЛЬЁНЫ РУБЛЁЎ ПРАДУКЦЫІ ЗВЫШ ПЛАНА

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Пісьмо ініцыятараў стаханаўскага руху ў прамысловасці БССР аб арганізацыі дастойнай сустрэчы 20-годдзя вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі рабочыя Гомеля сустрэлі з вялікім задаваленнем і ўздымам.

Рабочы калектыў гомельскага мясакамбіната абавязаўся выканаць сваю гадавую вытворчую праграму да 1 снежня і даць звыш плана рознай прадукцыі на 1 мільён рублёў. Калектыў таксама абавязаўся да 1 кастрычніка асвоіць новыя нормы, якія ўведзены на прадпрыемстве з 15 жніўня.

Рабочы калектыў парфумернай фабрыкі імя Клары Цэткін абавязаўся выканаць гадавы план да канца верасня і даць да канца года звыш плана прадукцыі на 2.300 тыс. рублёў. Стаханаўцы камбіната імя Гікало распрацоўваюць мерапрыемствы па вызваленню свайго прадпрыемства з прарыву.

ЧЫКУН.

ПРАЦОЎНЫЯ БССР ГЛЫБОКА АБУРАНЫ ГНУСНАЙ ПРАВАКАЦЫЯЙ ФАШЫСЦКІХ ПІРАТАЎ

Гатовы абараняць соцыялістычную радзіму

Патапленне фашысцкімі бандытамі совецкага цеплахода «Тимирязев» выклікала вялікае абурэнне рабочых **менскага завода імя Варашылава.** Учора пасля работы каля 500 рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў сабраліся на мітынг ва двары завода, каб калектыўна выказаць свае думкі і пачуцці. З напружанай увагай слухалі ўсе інфармацыю аб чарговай гнуснай правакацыі морскіх піратаў.

У кожным выступленні на мітынгу гучалі словы прэзрэння да фашызма і любві і адданасці соцыялістычнай радзіме, гатоўнасці па першаму закліку стаць на абарону совецкай краіны ад нападу ворагаў.

— На проіскі ўсіх ворагаў нашай краіны, — гаварыў рабочы тав. **Карпенка, — мы адкажам узмацненнем нашай пільнасці,** умацаваннем абараназдольнасці нашай краіны і яшчэ большым развіццём стаханаўскага руху. Няхай ведаюць нашы ворагі, што мы заўсёды гатовы грудзьмі абараняць нашу соцыялістычную радзіму, наша шчаслівае жыццё.

Слесар тав. **Батвіннік** напамінае, што гэта ўжо другі напад морскіх піратаў на гандлёвае совецкае судно. Ён гаворыць аб тым, што ўсе правакацыі фашысцкіх бандытаў не пахіснуць радоў працоўных СССР, якія бязмежна адданы партыі Леніна—Сталіна. Стругальшчык т. Валчок, шорнік т. Венідзіктаў і іншыя выступаўшыя таксама ганьбілі фашысцкіх бандытаў, якія не пагарджаюць самымі бруднымі метадамі, толькі-б упягнуць Совецкі Саюз у вайну.

«Няхай ведаюць фашысцкія падпальшчыкі вайны, — гаворыцца ў прынятай рэзалюцыі, — няхай ведаюць іх фашысцкія лёкаі, япона-германскія шпіёны і дыверсанты, трацкісцка-бухарынская погань, што совецкі народ непераможны. З намі наша большэвіцкая партыя, з намі наш правадыр і настаўнік, наш любімы вялікі Сталін, які вядзе нас ад перамогі да перамогі.

Рабочы калектыў завода імя Варашылава просіць совецкі ўрад хутчэй закончыць расследванне акалічнасцей гнуснага злачынства і прыняць усе адпаведныя меры для абароны нашых слаўных чырвонафлотцаў і совецкага морскага флота.

— Мы запэўняем партыю і ўрад, што па першаму закліку гатовы стаць на абарону нашай соцыялістычнай радзімы, разграміць ворага да канца».

Н. Г.

Іх карты будуць біты

(З рэзалюцыі мітынга рабочых і служачых менскага скурзавода «Большэвік»).

Заслухаўшы паведамленне аб патапленні фашысцкай падводнай лодкай совецкага парахода «Тимирязев», мы, рабочыя, служачыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі скурзавода «Большэвік», выказваем сваё глыбокае абурэнне па поваду новай правакацыі фашысцкіх падпальшчыкаў вайны. Азвярэлыя фашысты думаюць правакацыямі і бандыцкімі налётамі запужаць нашу міралюбівую соцыялістычную краіну.

Але яны памыляюцца. Краіна Советаў, з'яўляючыся магутным аплотам міру, у патрэбную мінуту дасць належны адпор любому агрэсару. У адказ на фашысцкія правакацыі мы яшчэ больш разгорнем стаханаўскі рух, будзем яшчэ больш мацаваць абараназдольнасць нашай краіны.

Няхай ведаюць ворагі, што ў свеце няма больш магутнай краіны, чым краіна Советаў, якая горда і пераможна ідзе наперад пад сцягам гераічнай партыі Леніна—Сталіна.

Пакажам ворагу магутную совецкую сілу

Гудок апавяшчае канец рабочага дня. Адразу-ж рабочыя **менскага дрэваапрацоўчага завода імя Молатава** сабраліся па цэхах на мітынгі пратэсту па поваду патаплення раз'юшанымі фашысцкімі піратамі совецкага цеплахода «Тимирязев».

— Гэта не першая вылазка крывавага фашызма, — гаворыць рабочы-слесар **т. Вайтовіч. —** Мы просім Совецкі ўрад раз і назаўсёды даць рашучы адпор гнусным піратам.

Выступіўшыя затым стаханавец-рамшчык т. Дашкевіч, рабочыя тт. Новікаў і Абрамчук выказалі абурэнне рабочых усяго завода.

У прынятай па цэхах рэзалюцыі рабочыя пішуць:

«Ворагі ўсяго прагрэсіўнага чалавецтва — фашысты сваімі пірацкімі вылазкамі лішні раз паказалі гнусны твар інтэрвентаў. Мы надзвычай абураны разбойніцкімі дзеяннямі абнаглеўшага ворага і просім наш урад даць рашучы адпор бандытам. Мы заяўляем партыі, ураду, што ўсе як адзін па першаму закліку гатовы выступіць у абарону соцыялістычнай радзімы.

Будзем памятаць і ніколі не забываць ўказанняў таварыша Сталіна аб капіталістычным акружэнні для таго, каб дапамагчы нашай уладзе і органам НКВД да канца выкарчаваць усіх ворагаў народу— трацкісцка-бухарынскіх шпіёнаў і дывєрсантаў і ўсіх двурушнікаў, якой-бы маскай яны ні прыкрываліся».

Н. ВІШНЕЎСКІ.

Наш адказ гнусным піратам

Рэзалюцыя мітынга рабочых друкарні імя Сталіна

Патапленне нашага цеплахода і гандлёвых параходаў іншых краін яшчэ раз сцвярджае, наколькі вялікая небяспека сусветнай вайны, над развязваннем якой нястомна працуюць фашысцкія краіны.

Народы Совецкага Саюза жадаюць міру, але гатовы па першаму закліку партыі і ўрада стаць грудзьмі на абарону радзімы працоўных усяго свету.

Няхай ведаюць фашысцкія падпальшчыкі вайны і іх трацкісцка-бухарынскія агенты, што наша магутная гераічная Чырвоная Армія і ўвесь совецкі народ гатовы раздавіць фашысцкіх бандытаў і іх агентаў.

У адказ на бандыцкі напад фашысцкіх піратаў на нашы гандлёвыя параходы, прапануем арганізаваць збор сродкаў на пабудову новых цеплаходаў. На правакацыю ворага адкажам яшчэ большым умацаваннем нашай абараназдольнасці, яшчэ большай згуртаванасцю вакол нашай комуністычнай партыі і любімага правадыра таварыша Сталіна.

Мітынгі пратэсту на прадпрыемствах і ў калгасах Барысаўшчыны

БАРЫСАЎ, 2 верасня. (Кар. «Звязды»). Хваля абурэння пракацілася па ўсіх фабрыках, заводах і калгасах Барысаўшчыны. Ізноў крывавыя фашысты працягнулі сваю брудную лапу да совецкага цеплахода. Ізноў фашысцкія бандыты беспакарана гуляюць па морскіх прасторах.

На заводзе імя Комінтэрна мітынгі адбыліся ва ўсіх цэхах і зменах. У аднагалосна прынятай рэзалюцыі 600 рабочых, інжынераў, тэхнікаў і служачых клеймяць ганьбай нечуваны правакацыйны акт фашысцкіх бандытаў, падпальшчыкаў вайны.

— Мы падтрымліваем, — гаворыцца ў рэзалюцыі, — мерапрыемствы Совецкага ўрада па самым старанным расследванні ўсіх акалічнасцей патаплення цеплахода. Будзем заўсёды памятаць словы мудрага і вялікага настаўніка таварыша Сталіна аб капіталістычным акружэнні. Няхай ведаюць ворагі, што яны адплоцяць старыцай за кожны напад на нашы цеплаходы, за кожнае пасягальніцтва на жыццё грамадзян Совецкай краіны.

Мітынгі пратэста адбыліся таксама ў радзе калгасаў раёна.

М. І. КАЛІНІН

ПАЛАЖЭННЕ АБ ВЫБАРАХ У ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ САЮЗА ССР І ЗАДАЧЫ СОВЕТАЎ

Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР, прынятае IV сесіяй Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР, ёсць закон, які вызначае парадак і форму выбараў выбаршчыкамі сваіх дэпутатаў у Вярхоўны Совет СССР. Гэты закон пабудован цалкам і поўнасцю на аснове Сталінскай Канстытуцыі Совецкага Саюза.

Якімі-ж асаблівасцямі характарызуецца наша выбарчая сістэма?

Выбары з'яўляюцца ўсеагульнымі, г. зн. грамадзяне Саюза, якім да дня выбараў споўнілася 18 год, маюць права выбіраць і быць выбранымі ў Вярхоўны Совет СССР. Гэта значыць, што ўся наша совецкая моладзь, пачынаючы з 18-гадовага ўзросту, разам з усімі грамадзянамі краіны прыме актыўны ўдзел у выбарах. Такі шырокі ахват выбарчымі правамі насельніцтва ёсць толькі ў Совецкім Саюзе. Наўрад ці можа дазволіць сабе такую раскошу якая-небудзь з самых дэмакратычных краін капіталістычнага свету, бо даць сапраўднае, не фармальнае выбарчае права ўсяму народу — значыць мець народны ўрад, урад, асноўнай мэтай якога безумоўна, будзе барацьба з капіталізмам.

У буржуазных краінах капіталістычная кліка ўсё больш і больш разбурае так называемую буржуазную дэмакратыю, імкнучыся да непрыкрытага, голага гвалту над народнымі масамі.

У зусім іншым, якраз процілеглым, становішчы знаходзіцца СССР. У нас рабочы клас і калгаснае сялянства стаяць ва ўладзе. Авангард працоўных — комуністычная партыя мае сваёй мэтай пабудову комуністычнага грамадства, што з'яўляецца і мэтай рабочага класа і яго саюзніка па барацьбе — калгаснага сялянства. І чым шырэй, паўней і глыбей будуць удзельнічаць працоўныя масы ў палітычным жыцці краіны, тым больш забяспечваецца і ўмацоўваецца совецкі лад.

Вось чаму наша ўсеагульнасць выбараў нічога не мае агульнага з так называемымі «ўсеагульнымі» выбарамі ў капіталістычных краінах. У нас яна выцякае з глыбокіх інтарэсаў рабочых і сялян, якія стаяць ва ўладзе. У капіталістычнай дзяржаве ўсеагульнасць выбараў разлічана на ашуканства, на лоўлю прастакоў з асяроддзя працоўных. Рэкламуючы ўсеагульнасць выбараў, урады капіталістычных краін у сваіх законах аб выбарах пад тым ці іншым выглядам (аседласць, узрост, маемаснае становішча і т. д.) уключаюць столькі абмежаванняў, што ад усеагульнасці выбарнага права нічога і не астаецца.

У нашым законе аб выбарах ёсць толькі два абмежаванні: гэта — пазбаўленне выбарчых правоў страціўшых розум і асоб, асуджаных судом. Прычым для асоб асуджаных суд спецыяльна агаворвае пазбаўленне выбарчых правоў на пэўны тэрмін. Але і ў гэтым выпадку рашэнне пытання аб пазбаўленні выбарчых правоў фактычна перадана народу, бо народны суд у Совецкім Саюзе выбіраецца грамадзянамі раёна на аснове ўсеагульнага, прамога і роўнага выбарчага права пры тайным галасаванні. З гэтага відаць, якое вялікае давер'е заканадаўца да народных мас. Ды інакш і быць не можа, бо совецкая ўлада — улада народу і сваёй апорай мае рабочы клас і калгаснае сялянства ўсіх нацыянальнасцей СССР.

Артыкул другі Палажэння аб выбарах гаворыць: «Усе грамадзяне СССР, дасягнуўшыя 18 год, незалежна ад расавай і нацыянальнай прыналежнасці, веравызнання, адукацыйнага цэнза, аседласці, сацыяльнага паходжання, маемаснага становішча і мінулай дзейнасці, маюць права ўдзельнічаць у выбарах дэпутатаў і быць выбранымі ў Вярхоўны Совет СССР».

Выбары дэпутатаў з'яўляюцца роўнымі: кожны грамадзянін мае адзін голас: усе грамадзяне прымаюць удзел у выбарах на роўных асновах. Для многіх грамадзян гэты артыкул служыць як-бы датаю гісторыі. Моладзь, вырасшая ў совецкіх умовах, інакш і не мысліць, яна не разумее галасавання не ў роўных умовах.

Іншы малюнак у краінах буржуазнай дэмакратыі, дзе юрыдычная роўнасць служыць прыкрыццём фактычнай няроўнасці ў жыцці і ў прыватнасці няроўнасці ў галасаванні.

Я не буду гаварыць аб юрыдычнай «роўнасці», якая выцякае з буржуазных законаў. Якая можа быць роўнасць паміж фабрыкантам і рабочым, паміж памешчыкам і селянінам? Але і гэта юрыдычнае права на роўнасць зуродавана рознастайнымі абмежаваннямі, і, як правіла, усе абмежаванні накіраваны супроць незаможных класаў. Возьмем, к прыкладу, цэнз аседласці, калі права выбіраць прадастаўлена асобам, пражыўшым не менш паўгода ці не менш 2 год у данай мясцовасці (абшчыне). Разумеецца, бядняк ці беспрацоўны вымушан часцей мяняць кватэру, чым уласнік дома. Фабрыканты, банкіры ў іншых краінах маюць два, тры галасы — па месцу знаходжання фабрыкі і па месцу свайго жыхарства. Паміма таго, яны яшчэ могуць рабіць націск на служачых сваіх прадпрыемстваў. Можна напісаць цэлыя томы з гісторыі буржуазных парламенцкіх выбараў аб тысячах хітрых махінацый, якія накіраваны на тое, каб адштурхнуць народныя масы ад удзелу ў выбарах.

Артыкул 4 Палажэння, грунтуючыся на 137 арт. Канстытуцыі СССР, гаворыць аб поўнай роўнасці жанчын з мужчынамі, яны карыстаюцца правам выбіраць і быць выбранымі роўна з мужчынамі. Для лепшага разумення гэтага артыкула добра прачытаць твор Бебеля — «Жанчына і сацыялізм». Тады будзе ясней неабходнасць гэтага артыкула не толькі ў Канстытуцыі СССР, але і ў 1-м раздзеле «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР».

Артыкул пяты васпраізводзіць арт. 138 Канстытуцыі СССР. Грамадзяне, якія знаходзяцца ў радах Чырвонай Арміі, карыстаюцца правам выбіраць і быць выбранымі роўна з усімі грамадзянамі. Падобнага артыкула вы не сустрэнеце ні ў буржуазных канстытуцыях, ні ў буржуазных выбарчых законах.

Капіталісты імкнуцца ахаваць сваю армію ад палітычнага ўздзеяння пралетарскіх і радыкальна-дробнабуржуазных партый. Іх двудушнае тлумачэнне, што армія стаіць па-за партыямі, што яе задача — ахоўваць граніцы дзяржавы, абвяргаецца поўнасцю сучасным палітычным становішчам. Мы ведаем, што ў радзе краін, як напрыклад, у Японіі, вярхушка арміі робіць палітыку, дыктуе свае ўмовы ўраду. Вядома, клікай ваенных генералаў кіруюць таксама капіталістычныя групоўкі, але гэта даказвае, што ваенная вярхушка капіталістычных краін цесна звязана з капіталістычнай вярхушкай.

У нас армія — народная, яна жыве тымі-ж мыслямі, ідэямі і імкненнямі, як і ўвесь совецкі народ. Наша армія не толькі ахоўвае радзіму, яна прымае ўдзел у будаўніцтве сацыялізма, яна цесна звязана з усім совецкім народам, горача любіма ім.

Удзел Чырвонай Арміі ў выбарах у Советы працоўных яшчэ больш павялічвае сувязь арміі з народам. Гэтай сувязі, як чорт ладана, баяцца дапусціць у сябе капіталісты. Але гэту сувязь асабліва вітае совецкая ўлада, за гэту сувязь змагаецца комуністычная партыя, бо гэта сувязь служыць справе абароны краіны.

Артыкул шосты Палажэння на падставе 141 артыкула Канстытуцыі вызначае, што кандыдаты пры выбарах выстаўляюцца па выбарчых акругах. Выстаўленне кандыдатаў па выбарчых акругах мае вялікае значэнне. Такая сістэма выбараў дае гарантыю, што ў Вярхоўны Совет будуць выбраны людзі, персанальна вядомыя сваёй палітычнай, грамадскай і вытворчай работай выбаршчыкам акругі, дзе яны будуць выстаўлены.

АБ СПІСАХ ВЫБАРШЧЫКАЎ

Складанне спісаў выбаршчыкаў ускладаецца ў гарадах на гарадскія советы, у гарадах з раённым падзелам — на раённыя советы, у сёлах — на сельскія советы.

Гэта — велізарная і адказная работа. Клапатлівыя советы ўжо зараз вядуць работу па складанню спісаў.

Складанне спісаў — работа тэхнічная, але можна з упэўненасцю сказаць, што якасць гэтых спісаў будзе характарызаваць становішча, працаздольнасць і культурнасць совецкага апарата, совецкіх кадраў.

У спісы выбаршчыкаў уключаюцца ўсе грамадзяне, якія маюць выбарчае права і пражываюць (пастаянна ці часова) к моманту складання спісаў на тэрыторыі данага совета, якім да дня выбараў споўнілася 18 год (арт. 8).

У пераважнай большасці на тэрыторыі кожнага сельскага совета будзе па некалькі выбарчых участкаў, а ў вялікіх гарадах іх будзе да сотні; значыць, перш чым прыступіць да складання спісаў выбаршчыкаў, прыдзецца спачатку наметціць і тэрыторыю, хоць-бы прыблізна, выбарчых участкаў.

Мясцовыя советы ўжо зараз, не трацячы часу, павінны вырашыць для сябе, якім шляхам яны азнаёмяць насельніцтва са спісам выбаршчыкаў і як будзе забяспечана магчымасць праверкі з боку выбаршчыкаў правільнасці ўнясення іх у спісы.

Артыкул 15 Палажэння дае права выбаршчыкам пры перамене месца свайго прабывання з дня агалашэння спісаў да дня выбараў галасаваць па месцу новага свайго прабывання. Але ў гэтым выпадку яны павінны заявіць Совету аб сваім ад'ездзе, каб іх маглі адзначыць у спісе выбаршчыкаў, як выбыўшых, затым яны павінны ўзяць з сабою ад Совета, дзе яны раней жылі, пасведчанні на права галасавання ў іншым месцы. Гэта пасведчанне дае выбаршчыку права ўключэння яго ў выбарчы спіс па новаму месцу жыхарства (прабывання), дзе ён будзе галасаваць роўна з усімі грамадзянамі. Прымаючы пад увагу рухавасць нашага насельніцтва, Советам, у асаблівасці гарадскім, трэба быць гатовымі да задавальнення гэтых патрабаванняў выбаршчыкаў. А ў такіх цэнтрах, як Масква, Ленінград, Кіеў і т. д., відаць, прыдзецца раённым Советам стварыць асобыя апараты па выкананню гэтых работ.

Заява аб няправільнасці ў спісе выбаршчыкаў падаецца ў Совет дэпутатаў працоўных, які апублікаваў спісы (арт 16). Пры нязгодзе з рашэннем Совета заявіцель можа падаць скаргу ў народны суд, рашэнне якога канчатковае.

АБ ВЫБАРЧЫХ АКРУГАХ ПА ВЫБАРАХ У СОВЕТ САЮЗА І СОВЕТ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

Выбарчая акруга па выбарах у Совет Саюза складаецца па прынцыпу: 300 000 насельніцтва на акругу (арт. 21). Кожная выбарчая акруга пасылае аднаго дэпутата. Зараз разгарнулася работа на месцах і ў цэнтры па арганізацыі выбарчых акруг. Выбарчыя акругі па выбарах у Совет Саюза намячаюцца ў межах тэрытарыяльных граніц краёў, саюзных, аўтаномных рэспублік і абласцей, прычым, як правіла, адміністрацыйныя раёны будуць уваходзіць у акругу цэлымі. Практыка паказала, што не ва ўсіх акругах будзе дакладна па 300.000 насельніцтва, але гэтыя адхіленні ад нормы пры першай намётцы аказаліся нязначнымі, яны, як правіла, не выходзяць з межаў 3—5 процантаў. Матэматычную дакладнасць пры гэтым размеркаванні насельніцтва па акругах, разумеецца, правесці і немагчыма: кожны-ж дзень адбываецца прырост і змяншэнне насельніцтва — якія могуць быць удакладнены толькі наступным учотам.

Цэнтр выбарчай акругі павінен быць звязан шляхамі зносін з участкамі, якія ўваходзяць у гэту акругу, каб выбаршчыкі і члены ўчастковай выбарчай камісіі маглі параўнаўча лёгка дабрацца ў акруговую выбарчую камісію. Затым патрэбна, калі не тэлефонная, то ва ўсякім выпадку тэлеграфная сувязь выбарчых участкаў з акруговай выбарчай камісіяй. Пажадана, каб акруговы цэнтр меў салідную культурную базу і друкарню, якая-б магла абслужыць выбары ў акрузе. Наогул выбар акруговага цэнтра і прыпіска да яго тых ці іншых раёнаў патрабуюць вялікай удумлівасці і ведання не толькі геаграфіі, але і сродкаў сувязі, шляхоў зносін і інш.

Некалькі інакш будуць арганізаваны акругі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей. Выбарчая акруга па выбарах у Совет Нацыянальнасцей складаецца па прынцыпу: 25 акруг па кожнай саюзнай рэспубліцы, 11 акруг па кожнай аўтаномнай рэспубліцы, 5 акруг па кожнай аўтаномнай вобласці і адна выбарчая акруга ў кожнай нацыянальнай акрузе. Кожная акруга па выбарах у Совет Нацыянальнасцей выбірае аднаго дэпутата. Пры стварэнні акруг па выбарах у Совет Нацыянальнасцей мы будзем мець вялікую розніцу па колькасці насельніцтва ў гэтых акругах. Гэта таму, што насельніцтва кожнай саюзнай рэспублікі з усімі ўваходзячымі ў яе аўтаномнымі рэспублікамі і абласцямі дзеліцца на 25 акруг. Колькасць-жа насельніцтва ў саюзных рэспубліках неаднолькавая, таму і лік насельніцтва ў акругах па выбарах у Совет Нацыянальнасцей неаднолькавы. Тое-ж самае атрымліваецца і пры падзеле кожнай аўтаномнай рэспублікі на 11 акруг, кожнай аўтаномнай вобласці на 5 акруг. На падставе арт. 35 Канстытуцыі СССР, кожная з аўтаномных рэспублік будзе мець па адзінаццаць акруг па выбарах у Совет Нацыянальнасцей. Значыць, выбаршчыкі гэтых рэспублік пры галасаванні будуць мець тры выбарчыя бюлетэні, тры спіскі кандыдатаў у Вярхоўны Совет. Адзін у Совет Саюза ад 300.000 насельніцтва, адзін у Совет Нацыянальнасцей (ад РСФСР) і адзін у Совет Нацыянальнасцей ад сваёй аўтаномнай рэспублікі. Выбаршчыкі, якія пражываюць у краях і абласцях (за выключэннем аўтаномных рэспублік, нацыянальных абласцей і акруг) РСФСР, напрыклад, у Маскоўскай, Варонежскай абласцях, у гг. Ленінградзе, Маскве, Растове-на-Дану і т. д., будуць мець два выбарчыя бюлетэні. Выбаршчыкі Украіны таксама будуць мець два бюлетэні, а выбаршчыкі Малдаўскай АССР будуць мець тры выбарчыя бюлетэні. Такім чынам, на падставе арт. 22 Палажэння аб выбарах усе, нават самыя невялікія па колькасці народы СССР будуць мець сваіх прадстаўнікоў у Вярхоўны Совет СССР.

Гэта і ёсць ажыццяўленне на практыцы нацыянальнай палітыкі Леніна—Сталіна.

Стварэнне выбарчых акруг па выбарах у Совет Саюза і Совет Нацыянальнасцей праводзіцца прэзідыумам Вярхоўнага Совета СССР (арт. 23) і спіс акруг апублікоўваецца адначасова з устанаўленнем дня выбараў (арт. 24).

АБ ВЫБАРЧЫХ УЧАСТКАХ

Для прыёму і падліку галасоў выбарчыя акругі дзеляцца на выбарчыя ўчасткі, яны з'яўляюцца агульнымі для выбараў у Совет Саюза і Совет Нацыянальнасцей.

Стварэнне іх у гарадах праводзіцца гарадскімі советамі, а ў гарадах з раённым падзелам — раённымі советамі і ў сельскіх мясцовасцях — раённымі советамі (арт. арт. 25 і 26).

Часта задаюць пытанне: якім чынам адзін выбарчы ўчастак у дзень выбараў можа абслужыць, напрыклад, у Дагестанскай аўтаномнай рэспубліцы, тры выбарчыя акругі: у Совет Саюза, у Совет Нацыянальнасцей па РСФСР і па Дагестанскай аўтаномнай рэспубліцы? Я павінен да гэтага дадаць, што ў невялікім па колькасці насельніцтва ўчастку, мабыць, будзе адна выбарчая скрынка.

Выбарчы ўчастак з'яўляецца адзіным пунктам для прыёму бюлетэняў, а падлік галасоў па ўсіх бюлетэнях і перадача вынікаў галасавання адпаведным акруговым выбарчым камісіям — справа ўчастковай выбарчай камісіі.

Тэрыторыя сельсовета з лікам жыхароў да 2 тысяч чалавек, як правіла, складае адзін выбарчы ўчастак. У станіцах, вёсках, сёлах з насельніцтвам ад 500 да 2 тысяч арганізуецца асобны ўчастак. А ў паўночных і ўсходніх раёнах, дзе пераважаюць дробныя паселішчы, дапускаецца арганізацыя ўчасткаў з колькасцю не менш ста жыхароў.

Гарады і сельскія паселішчы, якія маюць звыш двух тысяч насельніцтва, дзеляцца на выбарчыя ўчасткі з разліку адзін выбарчы ўчастак на 1.500—2.500 чалавек насельніцтва. Судны з колькасцю не менш 50 выбаршчыкаў, якія знаходзяцца ў плаванні, могуць скласці асобны выбарчы ўчастак.

Пры бальніцах, радзільных дамах, дамах інвалідаў, санаторыях з колькасцю выбаршчыкаў не менш 50 ствараюцца асобныя выбарчыя ўчасткі.

Выбарчыя ўчасткі арганізуюцца не пазней чым за 45 дзён да выбараў.

Работа па арганізацыі выбарчых акруг зараз ідзе па ўсяму Саюзу, можна сказаць, праведзена ўжо даволі вялікая папярэдняя да гэтага падрыхтоўка, але арганізацыя выбарчых участкаў яшчэ нідзе не пачата. Неабходна да гэтага прыступіць, і прыступіць як мага хутчэй. Палажэнне аб выбарах дае ясныя ўказанні, як гэта трэба рабіць. Трэба спяшацца яшчэ і таму, што спісы выбаршчыкаў складаюцца па выбарчых участках. Без папярэдняй намёткі выбарчага ўчастка нельга прыступіць да складання спіса выбаршчыкаў. Пры гэтым мясцовыя советы будуць мець справу не толькі з тэрыторыяй участкаў; ім трэба падумаць і аб памяшканні, якое можна будзе скарыстаць у часе выбараў. Адным словам, практычнай работы будзе многа, і дзе яе раней пачнуць, там, несумненна, будуць лепш падрыхтаваны да выбараў.

АБ ВЫБАРЧЫХ КАМІСІЯХ

Цэнтральная выбарчая камісія па выбарах у Вярхоўны Совет СССР складаецца з прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных і зацвярджаецца прэзідыумам Вярхоўнага Совета СССР адначасова з апублікаваннем дня выбараў (арт. 34).

Па таму-ж прынцыпу ствараюцца выбарчыя камісіі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей у кожнай саюзнай і аўтаномнай рэспубліцы, аўтаномнай вобласці і нацыянальнай акрузе. Зацвярджаюцца яны прэзідыумамі Вярхоўных Советаў рэспублік і Советамі дэпутатаў працоўных аўтаномных абласцей і нацыянальных акруг. Яны наглядаюць за няўхільным выкананнем у ходзе выбараў «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР», разглядаюць скаргі на няправільныя дзеянні выбарчых камісій і выносяць па іх канчатковыя рашэнні.

Акруговыя выбарчыя камісіі па выбарах у Совет Саюза і па выбарах у Совет Нацыянальнасцей складаюцца з прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных у складзе старшыні, намесніка старшыні, сакратара і васьмі членаў. Прычым акруговая выбарчая камісія па выбарах у Совет Саюза зацвярджаецца краявымі і абласнымі Советамі дэпутатаў працоўных у рэспубліках, дзе ёсць краявы ці абласны падзел, і Вярхоўнымі Советамі, дзе такога падзелу няма. Выбарчыя акруговыя камісіі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей зацвярджаюцца Вярхоўнымі Советамі рэспублік і Советамі дэпутатаў працоўных аўтаномных абласцей.

Акруговыя выбарчыя камісіі рэгіструюць выстаўленых кандыдатаў у Совет Саюза і Совет Нацыянальнасцей, забяспечваюць участковыя камісіі выбарчымі бюлетэнямі, робяць падлік галасоў і выдаюць выбранаму дэпутату пасведчанне аб абранні.

Акруговыя па выбарах у Совет Саюза выбарчыя камісіі, апрача гэтага, наглядаюць за своечасовай арганізацыяй выбарчых участкаў советамі і выканкомамі і своечасовым складаннем і давядзеннем да ўсеагульнага ведама спісаў выбаршчыкаў, рассылаюць па ўчастках выбарчыя канверты.

Участковыя выбарчыя камісіі арганізуюцца па прынцыпу вышэйстаячых выбарчых камісій і зацвярджаюцца ў гарадах гарадскімі советамі, у гарадах з раённым падзелам раённымі советамі, у сельскіх мясцовасцях раённымі советамі—не пазней чым за 40 дзён да выбараў. Участковая камісія праводзіць па выбарчаму ўчастку прыём выбарчых бюлетэняў, падлік галасоў па кожнаму кандыдату ў дэпутаты Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей. Па сканчэнні галасавання і падліку—справаводства па выбарах перадае ў акруговую па выбарах у Совет Саюза і ў акруговую па выбарах Совет Нацыянальнасцей выбарчыя камісіі.

На ўчастковую выбарчую камісію ўскладзена правядзенне галасавання выбаршчыкаў. Яна, так сказаць, твар да твару стыкаецца непасрэдна з масамі выбаршчыкаў, і таму на яе арганізацыю і асабісты падбор грамадскімі арганізацыямі і таварыствамі працоўных павінна быць звернута асаблівая ўвага. Ва ўсякім выпадку ў гэтай камісіі павінны быць людзі аўтарытэтныя для выбаршчыкаў. Такое галасаванне адбываецца ўпершыню, і трэба яго правесці максімальна арганізавана, што ў вельмі вялікай ступені будзе залежаць ад умелага кіраўніцтва ўчастковай камісіі, ад дакладнага выканання закона аб выбарах.

АБ ПАРАДКУ ВЫСТАЎЛЕННЯ КАНДЫДАТАЎ У ДЭПУТАТЫ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

Права выстаўлення кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР вельмі шырокае: яго ажыццяўляюць як цэнтральныя органы грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных, так і іх рэспубліканскія, краявыя, абласныя і раённыя органы, таксама як агульныя сходы рабочых і служачых па прадпрыемствах, чырвонаармейцаў па вайсковых часцях, а таксама агульныя сходы сялян па калгасах, рабочых і служачых соўгасаў—па соўгасах (арт. 57).

Гэта значыць, што рабочыя, калгаснікі, служачыя маюць поўную магчымасць вылучыць з свайго асяроддзя кандыдатуру ў Вярхоўны Совет СССР. Гэта прадвызначае персанальнае абмеркаванне кандыдатур на масавых сходах як у горадзе, так і ў вёсцы. Гэта гаворыць аб тым, што закон імкнецца звязаць цеснымі узамі вярхоўны орган СССР з шырокімі масамі народу.

Усе грамадскія арганізацыі і таварыствы працоўных, якія вылучаюць кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Совета, абавязаны за трыццаць дзён да выбараў зарэгістраваць яго ў адпаведнай акруговай выбарчай камісіі і павінны прадставіць пратакол схода за подпісамі членаў прэзідыума схода, з указаннем іх узросту, месца жыхарства, наймення арганізацыі, указання аб месцы, часе і колькасці ўдзельнікаў схода; у пратаколе павінны быць указаны прозвішча, імя, імя па бацьку кандыдата, яго ўзрост, месца жыхарства, партыйнасць, заняткі. Апрача гэтага, павінна быць прыкладзена заява кандыдата аб яго згодзе балаціравацца па данай выбарчай акрузе.

Кожнай арганізацыі і таварыству працоўных, выставіўшым кандыдата, зарэгістраванага ў акруговай выбарчай камісіі, таксама як кожнаму грамадзяніну СССР, забяспечваецца права беспераШкоднай агітацыі за гэтага кандыдата на сходах, у друку і іншымі спосабамі (арт. 61, 65, 70). Адсюль відаць, наколькі невялікія фармальнасці па выстаўленню кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета і наколькі вялікі клопаты па забеспячэнню правоў грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных.

АБ ПАРАДКУ ГАЛАСАВАННЯ

Выбары будуць праводзіцца ў нерабочы дзень, з 6 гадзін раніцы да 12 гадзін ночы.

Дзень выбараў—самы адказны. Ён падвядзе вынікі нашай агітацыйнай і арганізацыйнай падрыхтоўкі да выбараў. У асаблівасці вялікая адказнасць ускладаецца на ўчастковыя выбарчыя камісіі, на іх членаў і старшынь. Парадак галасавання надзвычай добра выказан у «Палажэнні аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР». Важна, каб, выконваючы гэты парадак, не зрабіць яго ў вачах выбаршчыкаў сцясняльным, лішнім. Бо ўвесь устаноўлены парадак дабіваецца адзінай мэты—агарадзіць выбаршчыкаў ад лішніх сцясненняў, забяспечыць тайну яго галасавання, даць магчымасць усёй масе выбаршчыкаў выразіць сваю волю галасаваннем.

Кожны выбаршчык можа галасаваць толькі асабіста, з'яўляючыся ў памяшканне для галасавання і апускаючы выбарчыя бюлетэні ў запячатаным канверце ў выбарчую скрынку. Выбарчыя бюлетэні і канверт выбаршчык атрымлівае пры прад'яўленні ім сакратару ўчастковай выбарчай камісіі свайго пасведчання асобы і пасля праверкі сакратаром, што даны грамадзянін унесен у выбарчы спіс па гэтаму выбарчаму ўчастку.

Затым ён ідзе ў ізаляваны ад іншых асоб пакой ці кабіну, спецыяльна прыстасаваную для запаўнення выбарчых бюлетэняў, дзе выкрэслівае няўгодных яму кандыдатаў, пакідае ў кожным бюлетэні прозвішча таго кандыдата, за якога хоча галасаваць, укладвае бюлетэні ў канверт і, заклеіўшы, апускае яго ў выбарчую скрынку. Відаць, ізаляваных пакояў ці кабін у выбарчым участку прыдзецца мець дзве-тры, каб не зацягваць чаргі галасуючых.

Такі ўвогуле працэс галасавання. Запытанняў па гэтаму поваду вельмі многа, але мне здаецца, што раздзел VII «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» дае поўны адказ на ўзнікаючыя пытанні аб парадку галасавання, трэба толькі ўважліва прачытаць гэты раздзел.

АБ ВЫЗНАЧЭННІ РЭЗУЛЬТАТАЎ ВЫБАРАЎ

«Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» у цэлым арыентуецца на шырокія масы працоўных, яно накіравана на тое, каб як мага лепш забяспечыць выбарчае права грамадзян Совецкага Саюза. Арт. 85 гаворыць, што пры ўскрыцці выбарчых скрынак і падліку галасоў маюць права прысутнічаць спецыяльна на гэта ўпаўнаважаныя прадстаўнікі грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных, а таксама прадстаўнікі друку.

Прызнаюцца несапраўднымі бюлетэні неўстаноўленага ўзору і колеру; паданыя без канверта ці ў канверце неўстаноўленага ўзору; з колькасцю кандыдатаў, якая перавышае лік выбіраемых дэпутатаў (арт. 90).

На падставе пратаколаў, паступіўшых ад участковых выбарчых камісій, акруговыя камісіі па выбарах падлічваюць рэзультаты галасавання.

Кандыдаты ў дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР, атрымаўшыя абсалютную большасць галасоў, г. зн. больш паловы ўсіх галасоў, паданых па акрузе і прызнаных сапраўднымі, лічацца выбранымі (арт. 104).

Пасля падпісання пратакола старшыні акруговых па выбарах у Совет Саюза і Совет Нацыянальнасцей выбарчых камісій агалашаюць рэзультаты выбараў і выдаюць выбраным кандыдатам у дэпутаты пасведчанні аб іх абранні.

Гэтым заканчваецца ўвесь цыкл выбараў у Вярхоўны Совет СССР, вярней — заканчваецца грамадска-палітычная частка выбараў, бо работа цэнтральнай, рэспубліканскай і акруговых выбарчых камісій яшчэ не спыняецца. Акруговыя камісіі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей, а таксама ў Совет Саюза, свае пратаколы пасылаюць у камісіі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей саюзных і аўтаномных рэспублік і ў Цэнтральную выбарчую камісію. Цэнтральная выбарчая камісія рэгіструе выбраных дэпутатаў у Вярхоўны Совет і ўсё справаводства па выбарах здае мандатным камісіям Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей. Па прадстаўленню мандатнай камісіі палаты вырашаюць або прызнаць паўнамоцтвы, або скасаваць выбары асобных дэпутатаў.

Выбары ў Вярхоўны Совет Саюза па новаму выбарчаму закону на аснове Сталінскай Канстытуцыі ёсць новая веха ў гістарычным развіцці народаў СССР і ў гісторыі совецкага дзяржаўнага будаўніцтва. Дэмакратызацыя выбарчай сістэмы па прынцыпу ўсеагульнага, роўнага і прамога выбарчага права пры тайным галасаванні прывядзе ў рэзультаце яе ажыццяўлення да далейшага ўзмацнення палітычнай актыўнасці мас, уцягнення новых слаёў працоўных у кіраванне дзяржавай. Дыктатура пролетарыята будзе больш гібкай, а стала быць, больш магутнай сістэмай дзяржаўнага кіраўніцтва рабочага класа грамадствам.

Новы выбарчы закон увасабляе ў сабе паслядоўны і да канца вытрыманы совецкі сацыялістычны дэмакратызм, ён сведчыць аб несакрушальнай сіле совецкай дзяржавы і совецкага народу, бязмежна адданага справе партыі Леніна—Сталіна, справе барацьбы за комунізм.

АГІТАТАР У БРЫГАДЗЕ

Сабалеўскай Капіталіне не больш 30 гадоў. Яна актыўная і энергічная жанчына. Вось ужо другі год, як праўленне калгаса «XX МЮД», Горацкага раёна, даверыла ёй адказную справу — кіраўніцтва брыгадай. І трэба сказаць, што з гэтай справай тав. Сабалеўская спраўляецца не дрэнна. Амаль па ўсіх працэсах сельскагаспадарчых работ яе брыгада ідзе ўперадзе.

Калгаснікі і калгасніцы паважаюць сваю брыгадзіршу, бо яна правільна кіруе брыгадай. І не толькі кіруе, але і выхоўвае людзей. З'яўляючыся кандыдатам партыі, тав. Сабалеўская добра ведае абавязак комуніста — быць правадніком ідэй партыі ў масах. Гэты свяшчэнны абавязак яна выконвае з гонарам.

Таварыш Сабалеўская праводзіць з калгаснікамі гутаркі на самыя рознастайныя тэмы. Прычым гутаркі часта пачынаюцца са звычайных размоў аб звычайных справах, рабоце, людзях. Потым яны непрыкметна пераходзяць на тэмы аб вялікіх буднях нашай сацыялістычнай радзімы, аб гераічных подвігах совецкіх патрыётаў, аб падзеях у Іспаніі, Кітаі і іншых справах.

Трэба адзначыць, што палітычны ўзровень тав. Сабалеўскай невысокі і гэта складае пэўныя труднасці ў яе агітацыйнай рабоце. Але тав. Сабалеўскую гэта нікольві не спыняе. Адчуваючы адказнасць за палітычнае выхаванне даручаных ёй людзей, яна аднарасова з правядзеннем палітычнай агітацыі ў брыгадзе працуе і над павышэннем свайго ідэйнага ўзроўню. У гэтым годзе тав. Сабалеўская як ніколі актыўна займаецца ў кандыдацкай партшколе.

І ўсё-ж тав. Сабалеўская, як агітатар у брыгадзе, патрабуе вялікай дапамогі. Аднак, гэтай дапамогі яна не атрымлівае ні ад пярвічнай партарганізацыі, ні ад райкома партыі. Раённыя партыйныя кіраўнікі ведаюць тав. Сабалеўскую толькі як калгаснага брыгадзіра, але як брыгадны агітатар яна ім невядома. Між тым, тав. Сабалеўская — адзіная комуністка ў калгаснай вёсцы Горацкага раёна.

Зараз брыгада тав. Сабалеўскай заканчвае сельскагаспадарчы год. Убраўшы і звёзшы з поля багаты ўраджай, калгаснікі абмалачваюць яго і ссыпаюць у засекі калгаснага амбара. Настрой іх вельмі бадзёры. Першыя авансы, атрыманыя на працадні, радуюць калгаснікаў, бо яны амаль раўняюцца поўнай вазе працадня мінулага года. Па папярэдніх падліках працадзень гэтага года будзе важыць у калгасе «XX МЮД» не менш 3 кілограмаў зернавых і 10 кілограмаў бульбы. Дапамога, якая аказана калгаснікам партыяй і ўрадам па ініцыятыве таварыша Сталіна, яшчэ больш павялічвае вагу працадня.

Калі гістарычная пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб аказанні дапамогі калгаснаму сялянству Совецкай Беларусі была надрукавана ў газетах, тав. Сабалеўская, не чакаючы ўказанняў з раёна, па сваёй ініцыятыве ў той-жа дзень пачала растлумачваць яе змест калгаснікам. Пасля чыткі пастановы разгарнулася ажыўленая гутарка. Агітатар Сабалеўская расказала падрабязна калгаснікам аб шкодніцкіх справах, якія тварыліся ў Беларусі ворагамі народу, аб разгроме гэтых ворагаў і задачах па ліквідацыі вынікаў іх шкодніцкай дзейнасці. Калгаснікі і калгасніцы з вялікім пачуццем радасці і захаплення сустрэлі гістарычную пастанову ўрада і партыі і ад душы дзякуюць комуністычную партыю і любімага правадыра народаў таварыша Сталіна за бацькаўскія клопаты. Гэтай пастановай жывуць зараз усе калгаснікі. Не праходзіць ні адной гутаркі, каб агітатару Сабалеўскай не задалі таго ці іншага пытання, звязанага з ажыццяўленнем сталінскай праграмы ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў Беларускай рэспубліцы.

Вялікую цікавасць праяўляюць калгаснікі і да новага выбарчага закона. Агітатар Сабалеўская і ў гэтай частцы не адстае. Тое, што добра ведае аб прадстаячых выбарах сама—яна стараецца перадаць калгаснікам. Але трэба сказаць, што і ў гэтай справе Сабалеўскай патрэбна вялікая дапамога. Між тым, у раёне ніхто яшчэ не падумаў праінструктаваць пізавых агітатараў па пытанню растлумачэння калгаснікам Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет.

Р. ФРАЛОЎ

МАРУДЗЯЦЬ З ЛІКВІДАЦЫЯЙ СОЎГАСА

Соўгас «В.-Навасёлкі», Менскага раёна, — адзін з тых соўгасаў, якія пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ліквідуюцца як шкодніцка арганізаваныя. З часу надрукавання пастановы мінуў месяц, але работа па ліквідацыі соўгаса «В.-Навасёлкі» далёка не закончана. Больш таго, тут дапушчана яўнае скажэнне пастановы. Вядома, што зямля ліквідуемых соўгасаў поўнасцю павінна быць перадана калгасам, а вось з соўгаса «В.-Навасёлкі» 12 гектараў добрай зямлі перадана вінзаводу.

У соўгасе — дырэктар Ермінсон — яўна нездаровыя разважанні, што спяшацца няма чаго. Сельскагаспадарчыя работы не закончаны. На 1 верасня на полі асталося не ўбранай 15 гектараў кармавой канюшыны, не скончан абмалот зернавых культур і насеннай канюшыны, не ўбран багаты ўраджай фруктаў. Але кіраўніцтва соўгаса не вельмі турбуецца. Пры такім становішчы некаторыя рабочыя ўехалі з соўгаса, а частка збіраецца пакінуць работу.

Частка зямлі павінна быць выкарыстана калгасамі пад сяўбу азімых. У соўгасе гэта добра ведаюць. Між тым не паклапаціліся падрыхтаваць глебу, у той час як 7 трактараў увесь час пустуюць.

Па сутнасці зямля калгасам яшчэ не перадана, яна толькі фармальна залічана калгасам, а ў акты на вечнае карыстанне зямлёй яна не занесена. На 1 верасня перадана зямля і астаўбаваны межы толькі па аднаму калгасу «Пабеда».

Маруднасць, якую кіраўніцтва Менскага сельскага раёна праяўляе да выканання пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б), выкарыстоўваюць класава-варожыя элементы. Доўга марудзілі з перадачай лесу мясцовага значэння калгасу «Пабеда», у выніку частка лесу драпежніцка знішчана самавольнымі парубкамі некаторых работнікаў соўгаса, як Харлап, Стундра. Дарэчы краздены лес яны вывезлі на зонях соўгаса.

Згодна пастановы будынкі і маемасць павінны быць перададзены калгасам па сапраўднай каштоўнасці з улікам зносу па дагаворанасці з калгасамі. Але бухгалтэрыя соўгаса прытрымліваецца іншых поглядаў. Тут зыходзяць з балансавых цэн, якія ў свой час былі складзены шкодніцка, хоць гэтыя цэны ўжо адменены. Пакупнікам прад'яўляюцца вельмі высокія нерэальныя цэны. Напрыклад, сялянская хата, якая мае 60 квадратных метраў плошчы, ацэнена ў 4.760 руб., у той час як яе сапраўдная цана значна меншая. Гэта таксама тармозіць скончэнне работы па ліквідацыі соўгаса.

Райвыканком, раённы зямельны аддзел праяўляюць безадказнасць у выкананні гістарычнай пастановы партыі і ўрада.

С. ГРЫШЧАНКА.

Ад рэдакцыі. «Звязда» ўжо некалькі разоў сігналізавала аб грубейшых скажэннях і аб злачыннай маруднасці, якую праяўляе кіраўніцтва Менскага сельскага раёна да выканання пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня. Аднак, на гэтыя сігналы не паследвала бальшэвіцкага рэагавання з боку Менскага сельрайкома КП(б)Б.

Маруднасць з ліквідацыяй соўгаса «В.-Навасёлкі», незаконная перадача 12 гектараў зямлі вінзаводу сведчаць, што ў Менскім раёне нават пасля Пленума ЦК ВКП(б) нічога не прадпрынялі, каб выправіць скажэнні і неадкладна выканаць гістарычную пастанову СНК СССР і ЦК ВКП(б). Зараз па сігналах калгаснікаў выяўляюцца ў раёне новыя гаспадаркі, створаныя рознымі арганізацыямі на сялянскіх землях, і гэтыя гаспадаркі былі захаваны ад камісіі тав. Якаўлева.

Сакратар Менскага сельрайкома КП(б)Б тав. Кіштымаў, які своечасова не прадпрыняў мер, каб выявіць усе гэтыя гаспадаркі, зараз чамусьці тармозіць справу ліквідацыі па-шкодніцку створаных соўгасаў і выкананне гістарычнай пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б).

СПРАВЫ, ПАДКАЗАНЫЯ ВОРАГАМІ

У Веткаўскім раёне назат цяпер, пасля пленума ЦК КП(б)Б, выяўляюцца факты, калі дзесяткам калгаснікаў не вернута незаконна адрэзаная прысядзібная зямля. Кожны дзень калгаснікі самай буйнай ў раёне сельгасарцелі імя Кірава, Хальчанскага сельсовета, якая налічвае 380 двароў, абіваюць парогі райкома КП(б)Б, дабіваючыся звароту ім незаконна адрэзанай шкоднікамі прысядзібнай зямлі. Але больш 20 калгасным дварам тут прысядзібная зямля не вернута.

Старшыня гэтага калгаса—комуніст Бычкоў пры патуранні РК КП(б)Б сабатуе рашэнне СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня. Ён праводзіць яўна варожую работу, накіраваную на раззал калгаса.

Так, на пасяджэнні праўлення 27 жніўня адным махам з калгаса было выключана 47 членаў арцелі. Сярод выключаных можна бачыць такіх калгаснікаў, як Сілін Грыгорый, які сам хворы, а жонка працуе ў калгасе. Валчкоў сам хворы, а жонка працуе ў калгасе, Барсукова П., якая працавала на адыходніцтве, мае двух дзяцей, Шульцава Ульяна, якая мае трох малых дзяцей і т. д.

Гэты выпад Бычкова падказаны ворагамі, накіраваны на разбурэнне калгаса, нельга лічыць выпадковым у раёне.

Такое становішча спраў у самым буйным калгасе раёна сведчыць, што райком КП(б)Б і яго сакратар Кажар, райвыканком і старшыня Сукала праяўляюць злачынную бестурботнасць да справы выкарчоўвання ўсіх ворагаў з калгасаў і ліквідацыі вынікаў іх шкодніцкай дзейнасці. Не выпадкова таму, што гэтыя паводзіны веткаўскіх кіраўнікоў зараз выкарыстоўваюцца шкоднікамі для разбурэння калгасаў.

Б. Л.

ВЫВЕСЦІ КАЛГАС З ПРАРЫВУ

У калгасе імя Калініна, Горкаўскага сельсовета (Чэрыкаўскі раён) за 1937 год у выніку дрэннага догляду пала 6 коней.

Догляд за коньмі праўленне калгаса (старшыня Маскалёў В. П.) даручыла неправераным людзям. У першай брыгадзе конюхам пастаўлен быў кулак Дулзянкоў. Ён рэдка калі поіць коней, не распутвае іх у абедзены перапынак і т. д.

Конюхам у другой брыгадзе працуе Богуеў Якаў, які ў свой час быў асуджан за варварскія адносіны да цягавай сілы. Калгаснікі не раз патрабавалі ад Маскалёва зняць гэтых конюхаў і паставіць лепшых калгаснікаў. Але ён нават не звяртае ўвагі.

Па віне Маскалёва ў калгасе не агароджаны могілкі для жывёлы. Здаровая жывёла ходзіць па могілках і заражаецца рознымі хваробамі.

Не цяжка зразумець, што гэтыя дзеянні Маскалёва накіраваны на падрыў соцыялістычнай жывёлагадоўлі. Тут сарвалася будаўніцтва канюшні, лесаматэрыял распягнут. Зноў коні астаюцца на зіму ў халодных будынках.

Шмат прарываў ёсць у калгасе і ў іншых галінах гаспадаркі. Патравы пасеваў — масавае з'явішча. Пры ўборцы ўраджаю дапушчаны вялікія страты. Аднак, каласы з поля не падабраны, убраныя ўчасткі старшынёй праўлення не прыняты па акту.

Праўленне калгаса не клапоціцца аб захаванні ўраджаю, аб павышэнні каштоўнасці працадня ў калгасах. Старшыня праўлення Маскалёў заціскае крытыку і самакрытыку, робіць усё, каб калгас быў у прарыве.

КАЛГАСНІК.

Пры Менскім доме партасветы арганізаваны 12-дзённыя курсы для агітатараў гарадскіх прадпрыемстваў. НА ЗДЫМКУ: заняткі з агітатарамі Кагановіцкага раёна па вывучэнню Канстытуцыі СССР, якія праводзіць прапагандыст Кагановіцкага горрайкома КП(б)Б дацэнт прававога інстытута тав. Рудзіцкі.

Фото Каплінскага (БСФ).

ГУБЯЦЬ ГАТУНКОВАЕ НАСЕННЕ

З калгаса «Чырвоная Армія» Дабейскага сельсовета (Сіроцінскі раён) прывезлі здаваць збожжа на склад Заготзярно. Прыёмшчык агледзеў мяшкі са збожжам, у лабараторыі праверылі чыстату і ўсхожасць.

— Можна прымаць,—коратка заключыў лабарант.

Хутка было выяўлена, што здаваць збожжа з калгаса «Чырвоная Армія» прывезлі гатунковае, але без гатунковага пасведчання. У гэтым сказалася бясклапотнасць райземаддзела і яго загадчыка тав. Саннікава.

Яшчэ да пачатку здачы збожжа дзяржаве райземаддзел павінен быў прадставіць калгасам акты апрабацыі гатунковага насення. Але акты многім калгаснікам не былі ўручаны. Таму збожжа прывозіцца на склады Заготзярно вельмі часта без гатунковых пасведчанняў.

Апрабацыя пасеваў праходзіла ва ўсіх калгасах раёна. Але дзе-ні-дзе ворагі імкнуцца і зараз падрываць насенную гаспадарку. Калгас «Чырвоны пуцілавец», Шумілінскага сельсовета, мае гатунковае насенне, якое ён павінен абмяняць другім калгасам. Старшыня калгаса т. Красоўскі, змяшаў гатунковае насенне з негатунковым. У выніку калгасы «Другая бальшавіцкая» і імя Будзённага, Клёшчынскага сельсовета, якія прыязджалі ў калгас «Чырвоны Пуцілавец» за гатовым насеннем, фактычна атрымалі тут негатунковае насенне. На склад Заготзярно калгас таксама здаў 4 тоны негатунковага насення ў той час, калі ён павінен здаваць толькі гатунковае.

Здзіўляючую бясклапотнасць праяўляе райземаддзел, які адарваны ад калгасаў і не кіруе гатункаабменам. Многім калгасам па-шкодніцку даведзены планы абмену гатунковага насення. Так, калгас «Чырвоны Пуцілавец» па плану павінен абмяняць другім калгасам гатунковага насення толькі 40 тон, у той час, як, згодна акта апрабацыі, у калгасе ёсць 116 тон.

Прыведзеныя факты яскрава гавораць аб тым, што ў Сіроцінскім раёне не ўзяліся яшчэ па-сапраўднаму наводзіць бальшавіцкі парадак у насеннай гаспадарцы.

А. ПОЗНЯК.
С. КАРОТКІН.

КАЛІ-Ж У ГЛУСКУ СКОНЧАЦЬ СЯЎБУ?

Ужо мінавалі ўрадавыя тэрміны сяўбы азімых, а ў Глуску з завяршэннем сяўбы не вельмі спяшаюцца. Больш таго, бясклапотнасць раённага кіраўніцтва (сакратар РК КП(б)Б Краўчанка, старшыня РВК Шыпко, загадчык райземаддзела Рудніцкі) прывяло да таго, што ўраджай будучага года пастаўлен пад прамую пагрозу. На 30 жніўня план сяўбы азімых выканан толькі на 20 проц.

У раёне пануюць нездаровыя настроі, што сеяць яшчэ рана. Гэтым кулацкім разважанням ніхто не даў адпору. Старшыня калгаса імя Сталіна, Хваставіцкага сельсовета, Бычкоў адкрыта праводзіць работу сярод калгаснікаў, каб сяўбу азімых расцягнуць. Брыгадзіры гэтага калгаса нават яшчэ не ведаюць сваіх участкаў.

Такіх прыкладаў можна прывесці вельмі многа. Гэтыя шкодныя настроі характэрны не толькі для многіх старшынь калгасаў, але і для раённых кіраўнікоў. Атрымаўшы план сяўбы азімых, у раёне замарудзілі з даведзеннем яго да калгасаў і аднаасобных двароў. Толькі 21 жніўня на прэзідыуме райвыканкома быў зацверджан план для калгасаў, а для аднаасобнага сектара — 23 жніўня. Такім чынам, планы былі даведзены да калгасаў тады, калі, згодна ўрадавых тэрмінаў, ужо трэба было разгарнуць масавую сяўбу.

У многіх калгасах ёсць яшчэ вельмі многа непадрыхтаванай глебы. Дырэктар Рудабельскай МТС Варона і Глускай МТС Казлоў не пераключылі трактарны парк на падрыхтоўку глебы. Тут звычайна спасылаюцца на перабоі з гаручым. Але аб гэтым так многа гавораць для таго, каб утоіць бяздзейнасць і непаваротлівасць кіраўніцтва МТС. Нават у тыя дні, калі машына-трактарныя станцыі поўнасцю забяспечаны гаручым, трактары на сяўбе скарыстоўваюцца вельмі дрэнна.

Як праводзяць сяўбу азімых аднаасобнікі—на гэта ніхто толкам у раёне не адкажа, ніхто ўсур'ёз гэтым не заняўся. Старшыні Гацкага, Макавіцкага і іншых сельсоветаў нават прабуюць адмовіцца ад прыняцця плана сяўбы па аднаасобнаму сектару. У раёне-ж гэтаму факту ніякага значэння не надалі.

Калі-ж у Глуску думаюць завяршыць сяўбу азімых?

І. БАРАНОЎСКІ.

ХТО КІРУЕ ГОМЕЛЬСКАЙ ГАЗЕТАЙ?

У Гомелі было ўскрыта многа ворагаў народу і іх брудных спраў. Але ўсе гэтыя справы прайшлі міма «Палескай праўды», былі ўскрыты не ёю. Больш таго, у апошні перыяд актыўнейшай работы па выкрыццю ворагаў памянёная газета не ўзняла ні адной сур'ёзнай справы, рэгістрыруючы толькі тое, што ўжо ўскрыта другімі органамі і арганізацыямі.

Такое становішча не з'яўляецца выпадковым. Рэдакцыя «Палескай праўды» складаецца з людзей ненадзейных і варожых, якія па зусім зразумелых прычынах не могуць ускрываць і выкрываць ворагаў народу.

Часова выконваючым абавязкі рэдактара газеты «Палеская праўда» з'яўляецца Еўменаў. Гэта чалавек, які не так даўно быў знят з нам. рэдактара «Палескай праўды» за сувязь з заядлымі ворагамі народу. Потым, працуючы загадчыкам культаддзела рэдакцыі, Еўменаў забяспечыў змяшчэнне ў газеце варожага артыкула фашысцкага шпіёна. За ім-жа лічыцца цэлы рад іншых памылак» і «ўпушчэнняў», якія наўрад ці можна назваць выпадковымі. І зусім незразумела, чым кіраваўся Гомельскі гарком КП(б)Б, прызначаючы Еўменава чва рэдактара газеты «Палескай праўды».

Сакратаром рэдакцыі і сакратаром парткома рэдакцыі працуе Марунаў, чалавек вельмі падазроны. Ён у свой час перацягнуў на работу ў «Палескую праўду» нейкую знаёмую, якая потым органамі НКВД была выкрыта, як шпіёнка адной фашысцкай дзяржавы. Гэты-ж Марунаў меў судзімасць за бытавыя справы.

Загадчыкам промаддзела рэдакцыі працуе Гоз, «работа» якога таксама выклікае вялікую падазронасць. Да яго ў аддзел паступіла безліч сігналаў аб дзейнасці ворагаў на прадпрыемствах Гомеля. У прыватнасці, Гоз добра ведаў аб варожай рабоце на камбінаце «Спартак». Аднак Гоз сістэматычна марыназаў пісьмы рабкораў, стараўся пакрываць ворагаў.

Чаму так, а не іначай паступае Гоз стане зразумелым, калі паведаміць, што ён у свой час быў у сяброўскіх адносінах з ворагам народа. Гоз прыкрываў свайго брата-трацкіста. У свой час (32-33 г.) ён за снабжэнне яго і яго знаёмых дэфіцытнымі таварамі і прадуктамі пакрываў злачынцаў з гандлюючых устаноў Гомеля.

Загадчыкам гандлёва-савецкага аддзела працуе Аронаў, які заключаў умовы з гандлёвымі арганізацыямі на «абслугоўванне» іх і пад выглядам ганарара атрымліваў хабар за маўчанне аб варожых справах дзяльцоў з гэтых арганізацый. Не дзіўна, што гандлёвыя арганізацыі Гомеля больш усяго былі і ёсць засмечаны варожымі элементамі.

Кіруе партаддзелам сын кулака Аўчыннікаў. Ён марынуе матэрыялы, выкрываючыя трацкістаў і іншых ворагаў народа. Так, напрыклад, Аўчыннікаў не дапускае ў друк пісьмо, выкрываючае прахадзімца Соркіна, таму што гэты Соркін з'яўляецца сваяком таго-ж Аўчыннікава.

Не лепш абстаіць справа і ў адносінах радавых супрацоўнікаў рэдакцыі. Руцкая — папоўна, Барташэвіч—прахадзімец, брат яго паліцэйскім у Польшчы.

Асобна трэба сказаць пра фотарэпарцёра рэдакцыі Соркіна, які дарэчы працуе і ў Белсаюзфото. Ён выконвае ўсемагчымыя заказы, дзе магчыма, рве сем шкур. Аднак гэта было-б яшчэ поў бяды. Справа ў тым, што гэты Соркін не толькі халтуршчык, але і вельмі падазроны тып. Гэты «фотарэпарцёр», карыстаючыся ратазействам асобных работнікаў і ўласнай нахабнасцю, пралазіць у самыя сакрэтныя месцы. Аднойчы яго затрымалі на адным заводзе пры фатаграфаванні сакрэтных аб'ектаў, маючых абароннае значэнне. Ён-жа бывае і ў распалажэнні вайсковых частак.

Аб тым, наколькі ворагу лёгка знайсці прытулак у «Палескай праўдзе», сведчыць паступнае. Наработу ў рэдакцыю ў якасці машыністкі была прынята нейкая Арсеньева. Яна зрабілася актывісткай, пачала паведваць... аэрадром. Дарэчы аказалася нядрэнным фатографам. Лятала на самалётах гомельскага аэраклуба. А потым аказалася, што гэта Арсеньева ні хто іншая, як асабісты сакратар выкрытага ворага народа.

Пасля гэтага не цяжка зразумець, чаму «Палеская праўда» апынулася ў глыбокім палітычным прарыве.

Галоўная віна за становішча ў «Палескай праўдзе» падае на яе гаспадара—Гомельскі гарком КП(б)Б, які ведае аб небяспечным становішчы рэдакцыі і не прымае патрэбных захадаў для яе аздараўлення. А рэдакцыю «Палескай праўды» трэба карэнным чынам асвяжыць, выгнаўшы з яе спен ворагаў і іх пасобнікаў. «Палеская праўда» патрабуе неадкладнай і дзейснай дапамогі.

П. ЧЫКУН.

РАДАСНЫ ДЗЕНЬ

Цёплае сонечнае ранне. Ранішнюю цішыню абудзілі звонкія галасы дзяцей. У новым рознакаляровым адзенні дзеці ішлі няспыннай чарадой да школ. У школе іх ветліва сустракалі настаўнікі. Дзеці разыходзіліся па светлых, чыстых калідорах у свае класы.

Калі стрэлкі гадзінніка паказалі дзевяць, празвінеў званок. Вучні паспяшылі на свае месцы.

Чысты, светлы пакой. Пафарбаваныя сцены зіхацяць ад сонца. На сцяне партрэты Леніна і Сталіна. Тут змяшчаецца пяты клас. Пры ўваходзе настаўніка вучні дружна прывіталі яго. Пасля знаёмства з вучнямі, настаўнік т. Праўшынскі пачаў уводную гутарку па геаграфіі. Ілюстраваная рознымі геаграфічнымі відамі і карцінамі, гутарка захапляе вучняў. Потым настаўнік правярае мінулагоднія веды. Дзеці адказваюць дзелавіта і бойка.

Скончыўся першы ўрок. Калідоры напоўнены гутаркамі. З двара даносяцца вясёлыя песні.

Усюды можна бачыць групы рэбят, якія дзеляцца ўражаннямі аб праведзеным адпачынку, аб лагерным жыцці.

Першы дзень заняткаў у 4-й рускай сярэдняй школе (г. Менск) паказаў добрую падрыхтаванасць школы да заняткаў. Значнай перашкодай толькі з'яўляецца адсутнасць выкладчыка па беларускай мове і адсутнасць падручнікаў па беларускай і нямецкай мовах і гісторыі класавай барацьбы.

С. СВІРЫДАЎ.

БАГАТЫЯ АВАНСЫ НА ПРАЦАДНІ

Калгас «1 мая», Слуцкага раёна, яшчэ 12 жніўня закончыў уборку ўраджаю. Усе зернавыя звезены ў гумны, дзе зараз праходзіць малацьба.

У трэцяй брыгадзе (брыгадзір Якімовіч Тарас) абмалочана 14 гектараў ячменю, які даў у сярэднім па 102 пуды з гектара. З участка, дзе працавала стаханаўскае звяно, намалочана з гектара 157 пудоў ячменю. Пшаніцы азімай абмалочана з плошчы 16 гектараў, з якіх атрымана разам 1.775 пудоў. Жыта ў сярэднім дало 75 пудоў з гектара. У другой і чацвёртай, а таксама ў першай брыгадах ураджай чакаецца яшчэ лепшы.

Багаты ўраджай высока падняў кошт працадня нашых калгаснікаў. Мы ўжо выдалі авансам на працадні па 1 кілограму пшаніцы, 1 кілограму жыта, 200 грамаў ячменю, 500 грамаў гуркоў і па 1 руб. 50 кап. грашыма.

Калгаснікі, натхнёныя дапамогай нашай комуністычнай партыі і савецкай улады і бацькоўскімі клопатамі правадыра народаў таварыша Сталіна, змагаюцца за высокі ўраджай і працадзень у калгасе.

З 20 жніўня мы прыступілі да асенняй сяўбы. Калгаснікі на сходзе рашылі ўсю плошчу пад азімыя добра ўгноіць. 80 гектараў жыта і 80 гектараў пшаніцы мы пасеялі ва ўстаноўлены тэрмін.

Ш. СТРУГАЧ,
старшыня калгаса.

ВЫПЛАТА ВЫЙГРЫШАЎ

Другі дзень у ашчадкасах Менска ідзе выплата выйгрышаў па трэцяму тыражу пазыкі Другой пяцігодкі. 1.250 пазыкатрымальнікаў прад'явілі свае аблігацыі, на якія палі выйгрышы на агульную суму ў 292 тыс. руб., у тым ліку 10 выйгрышаў па 1.000 руб. і больш. 2 верасня грамадзянка Крэйсберг прад'явіла 300-рублёвую аблігацыю № 10, серыя 11972, на якую паў выйгрыш у 3.300 руб. Аблігацыя паслана ў Маскву для аплаты.

КАЛГАСНІКІ СЕЛЬГАСАРЦЕЛІ „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ" АТРЫМАЛІ АБЛІГАЦЫІ НОВАЙ ПАЗЫКІ

З уздымам праходзіць па Уздзенскаму раёну падпіска на пазыку ўмацавання абароны СССР. Падпіска ў параўнанні з мінулым годам перавышана на 27 тыс. рублёў.

У адказ на пастанову СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня многія калгаснікі калгасаў «Іскра калектывізацыі», Зеньковіцкага сельсовета, імя Соўнаркома БССР, Азерскага сельсовета, і інш. датэрмінова падпісаліся на пазыку.

Калгаснікі сельгасарцелі «Інтэрнацыянал», Уздзенскага сельсовета, поўнасцю аплацілі сваю падпіску на пазыку ўмацавання абароны і атрымалі на рукі аблігацыі.

Я. ІВАШЫН.

Абмеркаванне праекта „Аб увядзенні правільных севазваротаў"

НЕАБХОДНЫЯ КАРЭКТЫВЫ К ПРАЕКТУ

Апублікаваны праект камісіі Наркамзема і Наркомсоўгасаў СССР «Аб увядзенні правільных севазваротаў» уяўляе сабою важнейшы дакумент, які мае сваёй задачай «навядзенне бальшавіцкага парадку ў справе правільнага скарыстання зямлі». Ужо самы факт перадачы гэтага пытання на ўсенароднае абмеркаванне сведчыць аб той велізарнай увазе, якую ўдзяляе партыя і ўрад увядзенню правільных севазваротаў — гэтаму кардынальнаму пытанню далейшага ўздыму соцыялістычнай сельскай гаспадаркі.

Асабліва важнае значэнне мае гэты праект для БССР, дзе бандаю нацыянал-фашыстаў — польскіх шпіёнаў і дыверсантаў, якія прабраліся ў кіруючыя зямельныя і савецкія органы, доўгі час вялася шкодніцкая работа па заблытванню пасеўных плошчаў і недапушчэнню правільных севазваротаў у мэтах падрыву ўраджайнасці. Для ліквідацыі вынікаў гэтага шкодніцтва СНК СССР і ЦК ВКП(б) у сваёй пастанове ад 2 жніўня 1937 г. абавязалі Наркамзем СССР, СНК БССР і ЦК КП(б)Б «устанавіць у гадзічны тэрмін правільныя севазвароты па калгасах БССР і забяспечыць пераход усіх калгасаў не пазней трохгадовага тэрміну да пасеваў строга ў адпаведнасці з устаноўленымі севазваротамі».

Калгасы, калгаснікі, зямельныя работнікі і ўсе працоўныя БССР з энтузіязмам вітаюць гэту пастанову і актыўна ўключаюцца ў абмеркаванне апублікаванага праекта «Аб увядзенні правільных севазваротаў».

Я хачу ўнесці да праекта некалькі заўваг. Праект прадугледжвае ўвядзенне ў калгасах нячорназемнай паласы, якія сеюць лён, сямі- і 8-польных севазваротаў з двума палямі канюшыны з цімафееўкай і з забеспячэннем усяго пасеву ільну па канюшынішчы двухгадовага карыстання. Такія севазвароты добра вырашаюць задачу забеспячэння ільну лепшымі папярэднікамі і ствараюць устойлівую кармавую базу для развіцця жывёлагадоўлі. Аднак, разам з гэтым трэба адзначыць уласцівы гэтым севазваротам адзін буйны недахоп, які заключаецца ў тым, што яны прадугледжваюць толькі адно поле азімых. Гэта значыць 12,5 ці 14,3 проц. азімых, у той час, як у дадзены момант процант пасеву азімых у ільнаводчых калгасах БССР складае каля 20-ці і больш.

Азімыя культуры ва ўмовах БССР з'яўляюцца найбольш устойлівымі па ўраджайнасці зернавымі культурамі. Такое значнае зніжэнне пасеву азімых ва ўсіх ільнаводчых калгасах БССР з'яўляецца, па маёй думцы, нямэтазгодным. Лічу, што ў пэлым радзе ільнаводчых калгасаў БССР трэба дапускаць заняцце пасеваў азімых апрача паравога поля таксама часткова і канюшынішчы другога года (на плошчы прыкладна адной чвэрці поля).

Для калгасаў нячорназемнай паласы, якія не сеюць ільну, праект прадугледжвае ўвесці ўзамен аднаго з паравых палёў пэлае поле канюшыны з цімафееўкай з аднагадовым іх скарыстаннем. Мне здаецца, што не трэба так катэгарычна вырашаць пытанне ўвядзення такіх севазваротаў для ўсіх калгасаў нячорназемнай паласы, якія не сеюць лён. Ёсць многа калгасаў, якія не сеюць ці мала сеюць лён, з вельмі развітай жывёлагадоўляй (у асаблівасці ў прыгарадных раёнах, а таксама ў калгасах, недастаткова забяспечаных прыроднымі кармавымі угоддзямі), дзе задача стварэння кармавой базы патрабуе ўвядзення ў гэтых калгасах севазваротаў з двума палямі шматгадовых траў. Сумніцельным з'яўляецца практычны эфект, які можа быць атрыман ад падсеву цімафееўкі пры аднагадовым скарыстанні канюшыны ў папару.

У вядомай ступені няяснай, па маёй думцы, з'яўляецца прынятая ў праекце групіроўка калгасаў нячорназемнай паласы на калгасы, якія сеюць лён, і калгасы, якія не сеюць лён. У БССР, як вядома, абсалютная большасць калгасаў ва ўсіх раёнах сее лён у тых ці іншых размерах. У ільнаводчых раёнах удзельная вага пасеву ільну ў большасці калгасаў складае прыкладна 10—14 проц., а ў астатняй частцы БССР — прыкладна 3—6 проц. ад ворыва. Тут павінна быць унесена поўная яснасць, ці прадугледжвае праект змену існуючай спецыялізацыі калгасаў па культуры ільну і яго тэрытарыяльнага размяшчэння.

Калі праект гэтага не прадугледжвае, то тады, відавочна, фармуліроўка «калгасы, якія не сеюць лён» павінна быць заменена словамі: «калгасы, якія сеюць мала ці якія зусім не сеюць лён». У праекце трэба даць указанні аб месцы размяшчэння ільну ў севазваротах для такіх калгасаў. Як відаць, і ў гэтых калгасах пасевы ільну неабходна таксама размяшчаць у севазвароце па канюшынішчы.

У праекце падкрэсліваецца неабходнасць заняцця на пясчаных глебах БССР папару лубінам з паследуючым яго заворваннем. Гэта, безумоўна, з'яўляецца адным з рашаючых мерапрыемстваў у справе падняцця ўрадлівасці пясчаных глебаў. Побач з гэтым лічу, што прымяненне лубінных папараў не трэба абмяжоўваць пясчанымі глебамі. Даныя вопытных станцый і калгасная практыка гавораць аб тым, што лубін на зялёнае ўгнаенне ў папару з'яўляецца вельмі эфектыўным мерапрыемствам не толькі на пясчаных глебах, але таксама і на больш звязных глебах — супесях і суглінках.

Неабходнасць гэтага дыктуецца таксама задачай ліквідацыі маючагася ў многіх калгасах у сувязі з недахопам гною і вялікага дэфіцыта ў арганічных угнаеннях.

Апрача пасеваў лубіну на зялёнае ўгнаенне ў папару, неабходна таксама шырока практыкаваць і пажніўныя пасевы лубіну на ўгнаенне. Задача значнага ўкаранення пасеваў лубіну патрабуе правядзення вялікай работы па забеспячэнню вытворчасці яго насення. Гэта задача вельмі сур'ёзная. І неабходна, каб у праекце знайшлі-б сваё адлюстраванне рад рашаючых мерапрыемстваў у гэтай справе.

Пры правядзенні нарэзкі палёў севазваротаў неабходна ў кожным калгасе вырашыць увесь комплекс пытанняў гаспадарчага ўпарадкавання тэрыторыі калгасаў — як-та арганізацыя прысядзібна-гаспадарчых цэнтраў, арганізацыя сцягвання хутароў, арганізацыя ўгоддзяў і т. д. Ад правільнасці рашэння ўсіх гэтых пытанняў у значнай меры залежыць правільнасць нарэзкі палёў і брыгадных участкаў і, у выніку, устойлівасць уводзімых севазваротаў. Усё гэта гаворыць аб тым, што ў праект неабходна ўключыць раздзел, у якім павінны быць даны асноўныя ўстаноўкі па гаспадарчаму ўпарадкаванню тэрыторыі калгасаў.

Задача забеспячэння правільнай арганізацыі работ па ўвядзенню севазваротаў у калгасах патрабуе правядзення вялікай работы па падрыхтоўцы кадраў. Праект прадугледжвае арганізацыю на працягу 1937—38 года ў кожнай рэспубліцы, вобласці, краі курсаў па перападрыхтоўцы аграномаў і землеўпарадчыкаў з абавязковай здачай па сканчэнні курсаў спецыяльных экзаменаў па пытаннях увядзення і асваення правільных севазваротаў. Гэтыя мерапрыемствы набываюць асаблівае значэнне ў БССР, дзе дзякуючы стараанням шпіёнаў і іх стаўленікаў работа па падрыхтоўцы кадраў па севазваротах праваньвалася з года ў год і наяўныя кадры землеўпарадчыкаў і аграномаў разбазарваліся.

Гэта абавязвае зямельныя органы БССР удзяліць выключна сур'ёзную ўвагу справе арганізацыі работ па перападрыхтоўцы і падрыхтоўцы кадраў аграномаў і землеўпарадчыкаў з тым, каб забяспечыць поўнае высокаякаснае выкананне пастановы партыі і ўрада аб увядзенні ў гадавы тэрмін правільных севазваротаў у калгасах БССР.

Апрача перападрыхтоўкі і падрыхтоўкі кадраў аграномаў і землеўпарадчыкаў па ўвядзенню севазваротаў неабходна ў праекце прадугледзіць мерапрыемствы па падрыхтоўцы масавых кадраў калгаснікаў (старшынь калгасаў, брыгадзіраў, загадчыкаў хат-лабараторый і т. д.) па пытаннях увядзення і галоўным чынам асваення правільных севазваротаў. Гэта задача павінна быць вырашана шляхам арганізацыі адпаведных курсаў і выпускам масавай папулярнай літаратуры па гэтых пытаннях.

У нас, у БССР, мы не маем ні адной сур'ёзнай работы па пытаннях севазваротаў. Выпушчаная ў 1934—35 годзе Інстытутам эканомікі сельскай гаспадаркі брашура «Севазвароты для калгасаў БССР», адным з сааўтараў якой быў я, гэтым задачам зусім не адпавядае. Справа ў тым, што, па-першае, гэта брашура напісана да прыняцця сталінскага статута сельгасарцелі, а, па-другое, што ў ёй папулярызуюцца зацверджаныя Наркамземам СССР у 1934 годзе для БССР папарапрапашныя севазвароты, буйныя недахопы якіх выразна адзначаны ў апублікаваным праекце па севазваротах камісіі Наркамзема і Наркомсоўгасаў СССР. У святле апублікаванага праекта ў гэтай брашуры ёсць рад няправільных і блытаных установак. У брашуры не ўскрываецца шкодніцкая работа прабраўшыхся ў кіруючыя зямельныя і савецкія органы БССР ворагаў народу — польскіх шпіёнаў і дыверсантаў, якія заблытвалі пасеўныя плошчы ў мэтах зрыву ўраджайнасці і не дапускалі ўвядзення правільных севазваротаў. Гэта гаворыць аб тым, што дадзеная брашура з'яўляецца шкоднай.

Перад навукова-даследчымі сельгасустановамі БССР стаіць задача падрыхтаваць і выдаць рад папулярных брашур па пытаннях увядзення і асваення правільных севазваротаў у калгасах. Гэта задача вельмі сур'ёзная і адказная і да яе выканання неабходна прыступіць загадзя.

РОЗЕНБЛЮМ.
Навуковы работнік Інстытута эканомікі сельскай гаспадаркі.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

ЖОРСТКАЯ БАМБАРДЫРОЎКА ЦАНЧЖОУ

ШАНХАЙ, 2 верасня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Сентрал Ньюс, японская эскадрылля ў складзе 21 самалёта 30 жніўня бамбардыравала Цанчжоў (на Цяньцзінь-Пукоўскай чыгунцы). Скінута звыш 100 бомб. Ёсць шмат афяр. Другая група японскіх самалётаў бамбардыравала чыгуначны пункт Мачан.

УПАРТАЕ СУПРАЦІЎЛЕННЕ КІТАЙСКІХ ВОЙСК

ТОКІО, 1 верасня (БЕЛТА). Газета «Ніці-ніці» паведамляе, што прасоўванне японскіх войск на поўдзень па Цяньцзінь-Пукоўскай чыгунцы наткнулася на нечакана буйную перашкоду: кітайскае камандванне ў некалькіх месцах узарвала плаціны Вялікага канала. Паводкай затоплена вялікая плошча на шляху руху японскіх войск.

ПАЎСТАННЕ Ў МАНЧЖУРСКІХ ВОЙСКАХ У МУКДЭНЕ

ЛОНДАН, 2 верасня. (БЕЛТА). Газета «Таймс» паведамляе, што ў манчжурскіх войсках у Мукдэне (Манчжоу-Го) некалькі дзён таму назад адбылося паўстанне супроць японскіх афіцэраў. Шмат афіцэраў было забіта, а паміж японскімі і манчжурскімі войскамі адбываўся вялікі бой. Паведамляюць таксама, што ў горадзе Чанбаі, за 320 клм. на ўсход ад Мукдэна, дэзертыраваў полк манчжурскіх войск.

***

ЛОНДАН, 1 верасня. (БЕЛТА). Ліберальная англійская газета «Манчэстэр гардыян» указвае, што Японія перажывае велізарныя затрудненні ў Манчжоу-Го. Хоць японскія ўлады прымаюць усе меры перасцярогі, каб скрыць факты, аднак, вядома, піша газета, што недалёка ад Мукдэна паўсталі два батальёны манчжурскіх войск. Мелі месца таксама хваляванні ў войсках у правінцыі Жэхэ, дзе былі забіты два японскія генералы, пры чым адзін забіт яго-ж салдатамі.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ЯПОНСКАГА МОРСКАГА МІНІСТЭРСТВА

ТОКІО, 1 верасня. (БЕЛТА). Японскае морскае міністэрства паведамляе, што японская морская авіяцыя 31 жніўня бамбардыравала кітайскія аэрадромы ў Чжан-Чжоу і Цзяньоу ў правінцыі Фуцзянь і ў Шао-гуане на Кантон-Ханькоўскай чыгунцы. У Шаогуане ўзорван парахавы склад. Паведамленне сцвярджае, што ў часе бамбардыроўкі кантонскіх аэрадромаў 31 жніўня знішчана 3 ангары і 3 кітайскія знішчальнікі. Апрача таго ў паветраным баі над Кантонам нібыта збіты яшчэ 3 кітайскія знішчальнікі. Японская авіяцыя страціла адзін самалёт. Японская морская авіяцыя раніцой 31 жніўня збіла 2 кітайскія самалёты над Шанхаем.

Шанхайскі карэспандэнт агенцтва Домей Цусін паведамляе, што японская морская авіяцыя 31 жніўня бамбардыравала кітайскія аэрадромы ў Гуанцзе (правінцыя Фуцзянь). Знішчана некалькі вялікіх двухматорных бамбавозаў.

***

ШАНХАЙ, 2 верасня. (БЕЛТА). Агенцтва Сентрал Ньюс паведамляе, што 31 жніўня 4 японскія самалёты, прыляцеўшыя з Фармозы, бамбардыравалі Чжан-Чжоу (на захад ад Амоя). Скінуўшы некалькі бомб, японскія самалёты вымушаны былі скрыцца ў рэзультаце інтэнсіўнага агню кітайскай зенітнай артылерыі.

***

ЛОНДАН, 1 верасня. (БЕЛТА). Бэйпінскі карэспандэнт газеты «Таймс» паведамляе, што, згодна аб'яўлення японскага камандвання, японскія войскі, якія прасоўваюцца з Наньκоу ўдоўж Бэйпін-Суйюаньскай чыгункі, 31 жніўня злучыліся з японскімі войскамі, якія наступаюць па гэтай-жа дарозе з Калгана.

***

ЛОНДАН, 1 верасня. (БЕЛТА). Тры японскія самалёты 31 жніўня бамбардыравалі аэрадром і самалётабудаўнічы завод каля Кантона. Аэрадрому і заводу нанесены пашкоджанні. Сярод грамадзянскага насельніцтва ёсць афяры.

БАІ Ў ШАНХАІ-УСУНСКІМ РАЁНЕ

ТОКІО, 1 верасня (БЕЛТА). Шанхайскі карэспандэнт агенцтва Домей Цусін паведамляе, што сёння кітайскія войскі павялі рашучую атаку з мэтай узяць крэпасць Усун. Японскія войскі пакуль утрымліваюць крэпасць, але страцілі ў гэтым баі каля 100 афіцэраў і салдат забітымі і раненымі. Чатыры часці японскіх войск, якія ўваходзяць у армейскі дэсант паводле слоў агенцтва, страцілі ў шанхайскіх баях 95 салдат і 5 афіцэраў забітымі і 113 салдат і 6 афіцэраў раненымі.

ЗАЯВА КІТАЙСКАГА ПАСЛА Ў ЗША

ВАШЫНГТОН, 1 верасня. (БЕЛТА). Кітайскі пасол у ЗША Ван Чжэн-цін заявіў прадстаўнікам друку, што ён перадаў ураду ЗША глыбокі жаль кітайскага ўрада па поваду выпадковай бамбардыроўкі амерыканскага парахода «Прэзідэнт Гувер». Ван Чжэн-цін указаў, што кітайскі ўрад прымае на сябе адказнасць за здарэнне і гатоў даць неадкладнае задавальненне.

Параход «Прэзідэнт Гувер», паводле слоў пасла, знаходзіўся паміж двума японскімі ваеннымі караблямі, і таму кітайскі лётчык прыняў яго за японскі транспарт.

Дзяржаўны сакратар ЗША (міністр замежных спраў) Хэл заявіў прадстаўнікам друку, што ён задаволен тым, што кітайскі ўрад зараз-жа прызнаў сваю адказнасць і абяцаў поўнасцю кампенсаваць прычыненую шкоду.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (арагонскі) ФРОНТ

Згодна паведамлення іспанскага міністэрства абароны, апублікаванага 1 верасня, кальцо рэспубліканскіх войск усё больш сціскаецца вакол Бельчытэ (на паўднёвы ўсход ад Сарагосы), прыбліжаючыся да першых дамоў вёскі.

На поўнач ад Медыяна рэспубліканцы пад націскам мяцежнікаў былі вымушаны некалькі адступіць.

Рэспубліканцы занялі Эль Веладо, Лос Каскохос, Салатыльос (на захад ад Пердыгуера і на паўднёвы захад ад Лесінена).

У сектары Тэруэля рэспубліканцы атакавалі мяцежнікаў на высотах Асот і Рэфрантон.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ.

У сектары Аравака (на паўночны захад ад Мадрыда) атрад рэспубліканцаў, ушчыльную прыблізіўшыся да акопаў мяцежнікаў, захапіў 2 непрыяцельскія кулямёты.

У правінцыі Гвадалахара мяцежнікі безрэзультатна атакавалі рэспубліканцаў у Беленья і ў радзе іншых пунктаў.

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ.

Як паведамляе міністэрства абароны, на сантандэрскім участку рэспубліканцы былі вымушаны адступіць у раёне ракі Дэва. Раніцою 1 верасня непрыяцель заняў высату Монтхана.

ПАЎДНЕВЫ ФРОНТ.

У раёне Пасабланка рэспубліканцамі захвачаны дзве процітанкавыя гарматы і шмат кулямётаў непрыяцеля.

На поўдзень ад Грэнады мяцежнікі занялі Кортыхо. Аднак, рэспубліканцы, прадпрыняўшы рашучую контратаку, адціснулі праціўніка з узвышшаў, якія пануюць над гэтай пазіцыяй.

(БЕЛТА).

ВОДГУКІ НА ЗАКЛЮЧЭННЕ СОВЕЦКА-КІТАЙСКАГА ДАГАВОРУ АБ НЕНАПАДЗЕ

ЗАЯВА КІТАЙСКАГА ПАСОЛЬСТВА Ў ВЕНЕ.

ВЕНА, 2 верасня. (БЕЛТА). Рад аўстрыйскіх газет апублікаваў заяву кітайскага пасольства ў Вене па поваду падпісання совецка-кітайскага дагавора аб ненападзе. Кітайскае пасольства ў Вене ўказвае, што дагавор сапраўдным чынам гарантуе паўночна-заходнія граніцы Кітая, процістаўляючы безапаснасці гэтых граніц варожае ўтаржэнне японскай арміі і флота ў Кітай з паўночна-усходніх і паўднёва-усходніх яго граніц. Адносна гісторыі заключэння пакта кітайскае пасольства паведамляе, што ўвосень мінулага года Японія прапанавала Кітаю заключыць дагавор з мэтай выступлення супроць Совецкага Саюза, патрабуючы, каб ахова ўсіх граніц ад Шанхайгуаня да Сінцзяня ўключна была даручана японскім войскам. Гэта азначала-б прадастаўленне ўсіх паўночных і паўночна-заходніх правінцый Кітая ў якасці баз для захватніцкай вайны Японіі супроць Совецкага Саюза.

У паведамленні пасольства ўказваецца, што «нанкінскі ўрад, верны сваёй традыцыйнай палітыцы, адхіліў гэту прапанову Японіі, якая дабівалася ад Кітая падтрымання японскіх ваенных аперацый супроць суседа Кітая — Совецкага Саюза».

ФАШЫСЦКІЯ САЮЗНІКІ ЯПОНСКІХ ІМПЕРЫЯЛІСТАЎ

ТОКІО, 31 жніўня. (БЕЛТА). Шанхайскі карэспандэнт газеты «Іоміуры» паведамляе, што германскія і італьянскія советнікі нанкінскага ўрада рашылі пакінуць свае пасты, паколькі яны лічаць, што заключэннем дагавора аб ненападзе паміж СССР і Кітаем нанкінскі ўрад «уступіў у сусветны народны фронт».

Карэспандэнт таксама паведамляе, што германскі генеральны консул у Шанхаі, па просьбе японскіх улад, затрымаў выгрузку ўзбраення, дастаўленага для нанкінскага ўрада германскім параходам «Гнейзенау», прыбыўшым некалькі дзён таму назад у Усун. Германскі генеральны консул запрасіў інструкцыі ў свайго ўрада аб звароце ваеннага груза ў Германію.

ВОДГУКІ АМЕРЫКАНСКАГА ДРУКУ

НЬЮ-ЁРК, 31 жніўня. (БЕЛТА). Паводле слоў газеты «Нью-Ёрк тайме», падпісанне совецка-кітайскага дагавора аб ненападзе расцэньваецца японцамі, як «дыпламатычнае паражэнне Японіі ў момант, калі яе ваенныя сілы паспяхова вядуць барацьбу з Кітаем». Дагавор, піша карэспандэнт, звязвае Кітай з «заможнымі» дзяржавамі — Францыяй, Совецкім Саюзам, Англіяй і ЗША, у той час, як Японія астаецца звязанай з «незаможнымі» пры дапамозе япона-германскага антыкомуністычнага пагаднення. Японія, піша далей карэспандэнт, імкнулася прымусіць Кітай супрацоўнічаць з ёй супроць СССР. Аднак, вайна разбурыла гэтыя японскія спробы, і Нанкін быў вымушан заключыць дагавор з Совецкім Саюзам.

—○—

МІНІСТР НАРОДНАЙ АСВЕТЫ ФРАНЦЫІ п. ЖАН ЗЕЙ У МАСКВЕ

2 верасня норд-экспрэсам з Парыжа па запрашэнню оргкамітэта 5-га совецкага тэатральнага фестываля ў Маскве прыбыў міністр асветы французскай рэспублікі п. Жан Зей з супругай. Яго суправаджае шэф кабінета міністра п. Абраам.

На Беларускім вакзале п. Жана Зей сустракалі нарком асветы РСФСР т. А. С. Бубноў, загадчык пратакольнага аддзела НК замежных спраў тав. В. Н. Баркоў, увесь склад французскага пасольства ў Маскве на чале з паверaным у справах п. Леві, адказныя супрацоўнікі Ўсесаюзнага таварыства культурнай сувязі з заграніцай, «Інтурыста» і прадстаўнікі совецкага друку.

(БЕЛТА).

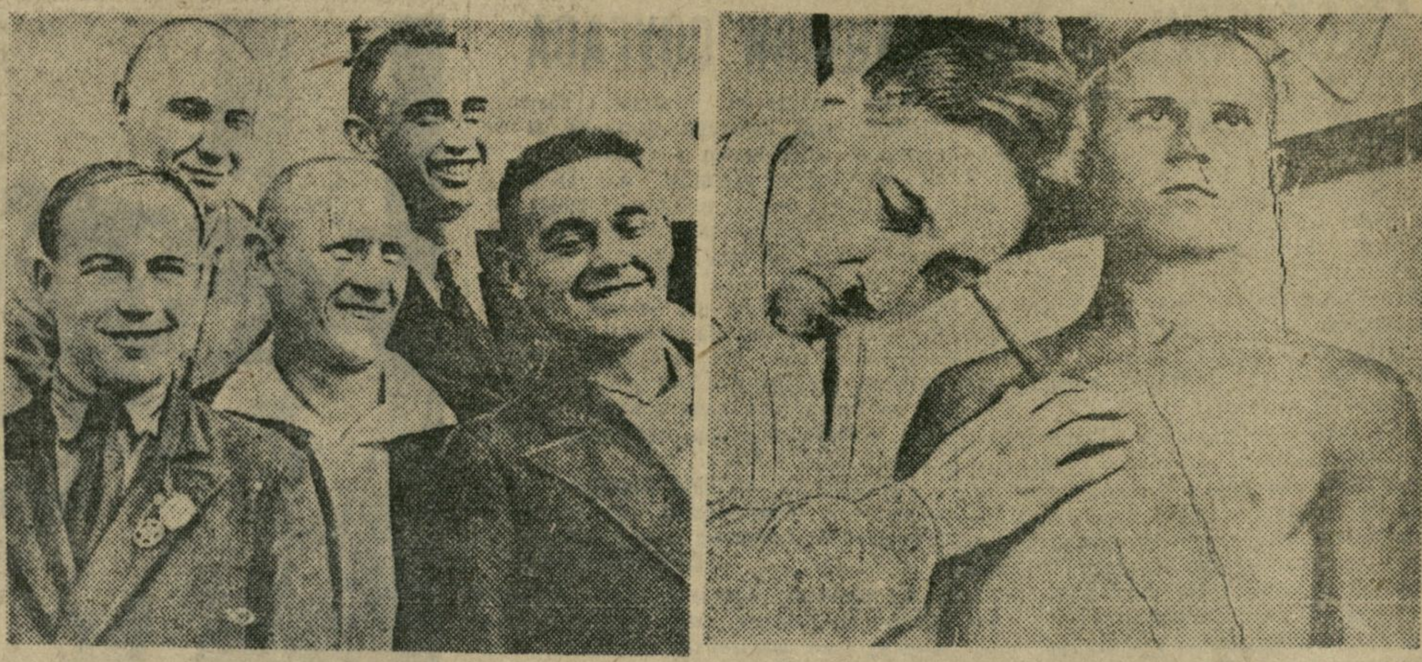

НА МЕНСКІМ ПРЫЗЫЎНЫМ ПУНКЦЕ Ў КЛУБЕ ІМЯ СТАЛІНА. Група прызыўнікаў інжынерна-тэхнічнага персанала завода імя Кірава на прызыўным пункце (злева направа): Н. А. Малашэнка, Г. С. Талако, В. М. Варэнік, Н. М. Дзергачоў і Б. А. Прымакоў. Парашутыст, варашылаўскі стралок рабочы Белпромбудтрэста Гусенкоў праходзіць медыцынскую камісію (справа).

Фота С. Грына.

НА ПОШУКІ САМАЛЁТА „Н-209“

ЛЁТЧЫК ГРАЦЫЯНСКІ ВЯРНУЎСЯ Ў БУХТУ АМБАРЧЫК

Як паведамляе кіраўніцтва Галоўпаўночморшляху, 1 жніўня лётчык тав. Грацыянскі вылецеў з бухты Амбарчык на мыс Шмідта. На дарозе, каля вострава Айон, самалёт тав. Грацыянскага папаў у суцэльны туман. Лётчык удачна вярнуўся ў бухту Амбарчык. Тав. Грацыянскі радзіруе, што 3 верасня ён мяркуе зноў вылецець на мыс Шмідта.

(БЕЛТА).

ЛЁТЧЫК ЗАДКОЎ ПРЫЛЯЦЕЎ К „КРАСИНУ“

1 жніўня лётчык тав. Задкоў у 1 гадзіну прыляцеў да ледакола «Красин». Месцазнаходжанне ледакола: 72 град. 36 мін. паўночнай шыраты і 147 град. 12 мін. заходняй даўгаты.

У сувязі з прыбыццём тав. Задкова, начальнік экспедыцыі на «Красине» тав. Дрыго паслаў на імя тав. О. Ю. Шмідта наступную радыёграму:

«БОРТ ЛЕДАКОЛА «КРАСИН», 2 верасня. 11 гадзін 10 мінут. Задкоў рыхтуецца пры першых лётных умовах ляцець на поўнач. Магчыма са світаннем. Па маршруту, якім праляцеў да нас Задкоў, спачатку, ад берага на адлегласці 100 кіламетраў — вада, затым — ледзяная пляма шырынёй каля 20 кіламетраў. Лёд 1—2 балы. За плямай — асобна плаваючыя крыгі. Затым лёд паступова згушчаецца і каля «Красина» па моцнасці даходзіць да 8 балаў. Задкоў пасля пасадкі каля «Красина» вылецеў на разведку ільдоў для прасоўвання ледакола на поўнач. З прычыны найшоўшага туману самалёт праз гадзіну вярнуўся да ледакола.

Дрыго».

(БЕЛТА).

ПАВЕТРАНАЯ ЭКСПЕДЫЦЫЯ тав. ШЭВЕЛЕВА ВЫЛЕЦЕЛА НА в. РУДОЛЬФА

У кіраўніцтве Галоўпаўночморшляху атрымана радыёграма аб вылеце з Амдэрмы паветранай экспедыцыі Героя Совецкага Саюза тав. Шэвелева.

2 верасня ў 8 гадзін 15 мінут падняўся ў паветра самалёт «Н-170» Героя Совецкага Саюза тав. Вадап'янава. Услед за ім па чарзе ўзляцелі з аэрадрома самалёт «Н-171» Героя Совецкага Саюза тав. Молакава і самалёт «Н-172» Героя Совецкага Саюза тав. Алексеева. У 8 гадзін 18 мінут звяно ўзяло напрамак на в. Рудольфа.

(БЕЛТА).

ПАВЕТРАНАЯ ЭКСПЕДЫЦЫЯ тав. ШЭВЕЛЕВА ПРЫЛЯЦЕЛА НА МЫС ЖЭЛАНІЯ

Учора, пасля вылету з Амдэрмы самалётаў экспедыцыі Героя Совецкага Саюза тав. Шэвелева, у Маскве на імя начальніка Галоўпаўночморшляху тав. О. Ю. Шмідта атрыманы наступныя радыёграмы:

БОРТ САМАЛЁТА «Н-170». 11 гадзін 20 мінут прайшлі Матачкін Шар. Ідзем над воблакамі. Вышыня 400 метраў.

Спірын.

БОРТ САМАЛЁТА «Н-170». 12 гадзін 06 мінут, падыйшлі да поўвострава Крашэннікава. Над Новай Зямлёй зоблачнасць. Частыя дажджавыя і снегавыя разрады. самалёты аблядзеняваюць пры прабіванні воблакаў. Павярнулі на поўнач. Папрабуем прабіцца на Рудольф. Новую Зямлю пройдзем над воблакамі.

Спірын.

БОРТ САМАЛЁТА «Н-170». 12 гадзін 50 мінут к паўночнаму берагу Новай Зямлі прабіцца немагчыма. Узялі курс на мыс Жэланія. Ідзем нізка над гарамі. Моцна боўтае. Прабіваемся да берага Карскага мора, адкуль пойдзем к Жэланію.

Спірын.

БОРТ САМАЛЁТА «Н-170». 13 гадзін 05 мінут вышлі к усходняму берагу Новай Зямлі. Ідзем каля берагоў к мысу Жэланія.

Спірын.

БОРТ САМАЛЁТА «Н-170». Над Жэланіем туман. Праходзім на вышыні 50 метраў. Ідзе снег.

Спірын.

МЫС ЖЭЛАНІЯ. Самалёты ўдачна селі на мыс Жэланія ў 15 гадзін 25 мінут.

Начальнік палярнай станцыі НІКІЦІН.

(БЕЛТА).

ПЕРАХОД МЕНСК—КІЕЎ

ТАПЧЫЕЎКА (УССР). (Па тэлеграфу). Каманда пераходу Менск—Кіеў паспяхова працягвае пераход. На 31 жніўня пройдзена 480 кіламетраў. Пяты дзень працягваем шлях у брацкай Украінскай рэспубліцы.

Працоўныя Украіны горача сустракаюць нас і натхняюць на паспяховае завяршэнне нашага складанага пераходу.

Начальнік пераходу КІСЕЛЬ.
Палітрук ДОРДЗІК.
Комсорг ЕЎСЮЦІНА.

ДРУГІ ДЗЕНЬ ПРЫЗЫВА

Па расказах бацькоў, многія прызыўнікі ведаюць, што ў мінулым людзі калечылі сябе на ўсё жыццё, толькі-б не пайсці ў царскую армію. Але вось перад камісіяй стаіць прызыўнік тав. Башкоў. У яго хворы палец, і ўрачы лічаць, што ён не можа быць залічан у РСЧА. Прызыўнік хвалюецца і проста ўступае ў спрэчкі, даказваючы, што ён не згодзен з гэтым вызначэннем, што ён можа і хоча служыць у Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

У гэтыя дні ў фаэ менскага клуба імя Сталіна вы можаце наглядаць звычайную і частую сцэнку, калі таварышы віншуюць адзін другога, паціскаюць рукі прызнаным годнымі.

Вось слесар Махавец Іван, значкіст ГПА і варашылаўскі стралок, скончыў 7 класаў. Ён—будучы танкіст. Стаханавец-слесар Машкоў Пётр таксама варашылаўскі стралок, мае значок ГПА. Па ўсіх даных ён падыходзіць для кавалерыі. Стаханаўцу-кавалю вагонарамонтнага завода імя Мяснікова тав. Анцінаву Сямёну і электраманцёру гарадской электрастанцыі Астапаву Максіму наша краіна аказала вялікае давер'е—аберагаць свяшчэнныя граніцы соцыялістычнай радзімы.

... Кіпіць жыццё на прызыўным пункце. Вось у адным кутку прызыўнікі слухаюць тлумачэнне аб будове кулямёта. У другім месцы ўрач гутарыць з дапрызыўнікамі на тэму «Санітарыя ў грамадскіх месцах». Учора быў добры сонечны дзень, і прызыўнікі за двары пад акампанімент гармоніка ліха адплясвалі казачка. Усюды моладасць, вясёласць і бадзёрасць. Армія, якая атрымлівае такое жыццерадаснае, здаровае папаўненне, не можа не перамагчы любога ворага.

Н. ГАРНЫ.

—○—

РЭКОРД МАЛАДОГА СТАХАНАЎЦА ПАЛЯХОВІЧА

БАБРУЙСК. Малады рабочы-стаханавец механічнага цэха мэблевай фабрыкі імя Халтурына т. Паляховіч у адзнаку надыходзячага Міжнароднага юнацкага дня дабіўся рэкорднай прадукцыйнасці працы.

1-га верасня, працуючы на фрэзероўцы дэталяў, т. Паляховіч за змену выканаў сваю норму на 344 проц. (БЕЛТА)

—○—

АД ЖЛОБІНСКАГА РК КП(б)Б

Украдзеныя і згубленыя партбілеты ўзору 1936 года, выданыя Жлобінскім РК КП(б)Б за № 0859201 на імя Кавалькова Нікіты Еўсеевіча, за № 0861484 на імя Календа Аляксандра Міхайлавіча, за № 0861534 на імя Неволянскага Станіслава Нікалаевіча, кандыдацкая картка ўзору 1936 года за № 0549092, выданая Жлобінскім РК КП(б)Б на імя Філіпава Сяргея Паўлавіча і кандыдацкая картка за № 0548430 выданая Жлобінскім РК КП(б)Б на імя Бобрыкава Нікіфара Сямёнавіча,—лічыць несапраўднымі.

Сакратар Жлобінскага РК КП(б)Б. ЧАРНЫШОЎ.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

Памяшканне Дзяржаўнага Яўрэйскага тэатра БССР. (Тэл. 24-122)

Адкрыццё зімовага сезона Дзяржаўнага тэатра МУЗКАМЕДЫІ БССР

5, 6, 7, 8 верасня
МІЛЕКЕР
„НИЩИЙ СТУДЕНТ“
Аперэта ў 3-х дзеях.

ДЗЯРЖЦЫРК
Парк імя Горкага (тэл 22-725)
ЗАКРЫЦЦЁ СЕЗОНА
3, 4, 5, 6 верасня апошнія чатыры прадстаўленні
палёт у мяшку з завязанымі вачыма на амерыканскім турніку—
4 ДОРЭН
Рэкордныя трукі — 4 СОКАЛ — крафт-жанглёры
Адзіны ў сваім жанры ЦХАМЕЛІДЗЕ — дрэсіраваныя сабачкі.
КАЎКАЗСКІ ЭЦЮД пад кіраўніцтвам М. Д. АНІСІМАВА і шмат іншых нумароў.
Пачатак у 9 гадзін вечара.

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
Прыгоды. Фільм 7+?
На летняй эстрадзе—канцэртн. адда.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТРУ ОПЕРЫ І БАЛЕТА
ПАТРЭБНЫ ПАКОІ для артыстаў
Плата па згодзе.
З прапановамі звяртацца па адрасу: Урыцкага, 13/15, тэл. 21-834.

Гукавы кінотэатр «Пралетарый»
НА ДАЛЁКІМ УСХОДЗЕ
На летняй эстрадзе—канцэрт. адда.

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
ЗДРАДНІЦТВА МАРВІНА БЛЕЙКА

Дзіцячы гукавы кінотэатр
КАРЛ БРУНЕР

Гукавы кінотэатр «Спартак»
Усходні фільм «ГЮЛІ»
(Нямы варыянт)

КАЛГАСНІКІ, КАЛГАСНІЦЫ, ПРАЦОЎНЫЯ АДНААСОБНІКІ, ПІОНЕРЫ І ВУЧНІ!
ЗБІРАЙЦЕ дзікарастучую лектэхсыравіну—
ПЛАДЫ, ЯГАДЫ. ГРЫБЫ
І ЗДАВАЙЦЕ іх на загатавіцельныя пункты сельпо і райзагаў у любых колькасцях, за што кааперацыя выплачвае ЗА КОЖНЫ КІЛОГРАМ:

ЧАРНІКА СУХАЯ — 5 р.
МАЛІНА » 7 р.
СУНІЦЫ » — 5 р.
ЛІКАПОДЗІЙ (плавун) — 9 р.
Спарынне (ражкі)—6. р. 50 к.
Кмен 1 р. 75 к.
Хмель дзікарастучы—2 р. 50 к.

ГРЫБЫ БЕЛЫЯ СУХІЯ:
Вышэйшага гатунку (шляпка) — 14 руб.
1 гатунку — 12 руб.
2 гатунку — 10 руб.
3 гатунку — 7 руб.
4 гатунку (прабель) — 6 руб.
5 гатунку (жаўцяк) — 3 руб.
Корань белага сухога грыба — 3 руб.
Увага: За сухія грыбы ўказаныя цэны выплачваюцца на прыстанцыйных і прыстаньскіх пунктах.

ГРЫБЫ БЕЛЫЯ СВЕЖЫЯ:
Вышэйшага гатунку (нолька) 1 р. 75. к.
1 гатунку —1 р. 50 к.
2 гатунку —1 р.
Корань свежага белага грыба 40 к.

ГРЫБЫ СВЕЖЫЯ ЧОРНЫЯ:
Рыжыкі і груздзі вышэйшага і 1 гатунку — 80 кап.
Рыжыкі і груздзі 2 і 3 гатунку —60 к.
Падасінавікі, падбярозавікі і масляты з ачышчанай шляпкай —40 к.

ДЗІКАРАСТУЧЫЯ ПЛОДАЯГАДЫ:
Журавіны спелыя 1 гатунку —50 к.
Журавіны спелыя 2 гатунку —45 к.
Жолудзі сухія лушчаныя —50 к.

Указаныя цэны ўстаноўлены Камзаг СНК СССР па БССР і з'яўляюцца адзінымі для ўсіх загатоўчых арганізацый.
ПЛОДАГАРОДНЯЕ АБ'ЯДНАННЕ БЕЛКААПСАЮЗА.

СОЛЬ МОЛАТАЯ і Ў ГЛЫБАХ
ПАЛЯПШАЕ СТРАВАВАРЭННЕ І ПАВЫШАЕ ЗАСВАЯЛЬНАСЦЬ СТРАВЫ, ПАСКАРАЕ РОСТ МАЛАДНЯКА, УЗМАЦНЯЕ НАГУЛ МЯСА, ПАВЫШАЕ ЯКАСЦЬ ШЭРСЦІ, ПАВЯЛІЧВАЕ ЎДОЙ МАЛАКА
ХАТНЯЙ ЖЫВЁЛЫ
ПРЫСОЛЬВАЙЦЕ СЕНА, ДАДАВАЙЦЕ Ў СОЧНЫЯ І КАНЦЭНТРАВАНЫЯ КАРМЫ
ПАВАРАНУЮ (звычайную) СОЛЬ
—○—
СОЎГАСЫ, КАЛГАСЫ І КАЛГАСНІКІ!
ПАТРАБУЙЦЕ ва ўсіх сельпо соль молатую і ў глыбах. У выпадку адсутнасці на месцах шліце свае заказы Белкантары ГАЛОЎСОЛЬ — Менск, Ленінская, 15.

КОГІЗ
Беларускае аддзяленне г. Менск.
ВА ЎСІХ КНІЖНЫХ МАГАЗІНАХ КОГІЗ'а Ў МЕНСКУ І РАЁНАХ
ЁСЦЬ у ПРОДАЖУ СЛОЎНІКІ
АНГЛА-РУСКІ СЛОЎНІК.
Пад рэд. А. Д. МІЛЕРА. Выд. «Совецкая Энцыклапедыя». 1937 г. Цана ў/п 7 р.
У слоўніку каля 30.000 слоў з указаннем вымаўлення ў інтэрнацыянальнай фанетычнай транскрыпцыі.
ФРАНЦУЗСКА-РУСКІ СЛОЎНІК.
Для няпоўнай сярэдняй і сярэдняй школы. Склала В. В. Патоцкая. Выд. «Совецкая Энцыклапедыя». 1937 г. Цана ў/п 5 руб.
У слоўніку каля 20.000 слоў з дадаткам кароткай граматыкі ў табліцах.
У выпадку адсутнасці слоўнікаў у раённых магазінах КОГІЗ'а пасылайце заказы па адрасу: Менск, Совецкая, 50, Беларускае аддзяленне КОГІЗ'а.

Беларуская кантора „ГЛАВРЕЗИНА“
даводзіць да ведама кліентуры, якая ўжывае ГУМАВА-АЗБЕСТАВЫЯ ВЫРАБЫ, промтэхнікі, сангігіены і шырспажыву, аб парадку прадстаўлення і прыёму
ЗАЯВАК на 1938 год.
ЗАЯЎКІ прадстаўляюцца па ўстаноўленых адзіных формах на гумава-азбеставыя вырабы і запаўняюцца згодна інструкцыі-кіраўніцтва па складанню заявак.
Прыём заявак праводзіцца Беларускай канторай «Главрезина» да 15 верасня 1937 г.
ПАСЛЯ ЎКАЗАНАГА ТЭРМІНА ЗАЯЎКІ ПРЫМАЦЦА НЕ БУДУЦЬ.
За атрыманнем форм заявак і інструкцыі па запаўненню гэтых форм звяртацца ў Белкантору «Главрезина» — Менск, Совецкая, 65, тэл. 25-865.
БЕЛКАНТОРА «ГЛАВРЕЗИНА».

У аддзел абвяў званіце па тэл. 21-845

Уп. Галоўлітбела № Ч—3034. Друкарня «Звязды», Менск, Совецкая, 63. К. Б., Б.

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ